

3870. V. L. g.

Ex
Libris Antonij Sche
tollnig Vicarij
in Tukain.

und ihm = Engel d. Jung
Joh, und Harro,
also ist vorliget.
2. hat d. Jüngling vor
bleibt in d. Liliensack
und selbst bis, so viel
immer möglich ist, allein
amit ist auf vor Gott
d. Jasin begangen, folter
selbst demütlich, und
gewiß, Jüngling, zu
gott, welche, die, zu
und mit, die, die, die,
wird, die, die, die, die,
zu, und zu, die, die,
da wohl, die, die, die,
höchst, die, die, die,
Lut, die.

3. Van die d. gebo, sam
zu die, die, die, die,
zu gewis, die, die,
zu, die, die, die, die,
die, die, die, die,
in d. die, die, die,
meditation, die, die, die

emergens, et periculum sot
lis, Cuius gressibus il
gus parvigh. Isti
Hieronimus sagi gusti
nec Samone fortior, nec
Davide Saachior, nec Sa
Comone potesit ee sapien
tior, memento semper,
quod eiecit mulier de
possessione sua Para
chisi Colonu. Quis dicit
h. Bonaventura; Ae
de mihi, quia n me
lor, vidi Cedros Liba
ni, id e, magna con
templationis viros mi
serabiliter Corruisse.
S. In Labiis iurafu
mora, iud. uerba Cui
sunt non possunt wistig
et in iustia, De man
ad, in Zu Lud do
Gardig die Massoi,
iud form do dant
O

REGULA
AUREA
CONFESSARIORUM,

Id est,

INSTRUCTIONES
SALUBERRIMÆ

*Quas Sanctitate & Doctrina Eminentissi-
mus Tit. S. PRAXEDIS
Presb. Cardinalis*

S. CAROLUS
BORROMÆUS

Archi-Episcopus Medio-
lanens. pro Confessoribus suæ Dioe-
cesis & Provinciæ edidit, & Sanctissi-
mus D. N. INNOCENTIUS XII.
in Urbe, adeoque Orbe, velut
REGULAM AUREAM
commendavit.

Labaci, Typis & Impensis J. G. Mayr
Inclyt. Prov. Carn. Typ. 1721.

030054756

PRÆFATIO.

Quantis hac tempestate Jactata procellis fuerit navicula Petri, circa praxin administrandi Sacramentum Pœnitentiæ, quod est altera post naufragium tabula, paucis est inexpertum, incognitum nemini. *Motus certè magnus factus est in mari, ventosâ tot dissidentium de illa Opinionũ varietate, quas inflans quotidie protrusit scientia. Hinc nimia luxuriantium ingeniorum libertate, velut vento valido propellebatur in altum: istinc nimij rigoris pondere deprimebatur in profundum, ut navicula operiretur fluctibus, pari utrobique naufragij periculo. Dirigebantur undique ad cœlestem Navarchũ publicæ privatæquè periclitantium voces: Domine Salva nos, perimus, scilicet mala, quæ nos premunt, ad*

PRÆFATIO

*Deum nos ire cōpellunt, S. Greg. Ipse ve-
 rō dormiebat, suorum periculi mini-
 mē nescius, sed necessitatem prudens
 dissimulat amantissimus Pater, ut mo-
 dica fidei timidos suavius corripiat,
 efficacius instruat, & affectus sui te-
 neritudinē evidentius cōmonstret.
 Opportunē tandem suscitatus, impe-
 ravit ventis & mari, dum per fidum
 suum Nauclerum Romanum Ponti-
 ficem, non tantum particulares utri-
 ūsque generis quàm plurimas Opi-
 niones confixit, sed & generaliter,
 in virtute sancta obedientia præcepit, ut
 omnes tam in libris imprimendis ac ma-
 nuscriptis, quàm in Thesibus, disputa-
 tionibus ac prædicationibus caveant
 ab omni censura & nota, nec non à qui-
 buscūque convitijs contra eas proposi-
 tiones, quæ adhuc inter Catholicos hinc
 indē controversantur, &c. Coërcito
 hoc disputantium & scribentium æstu,
 subsidit æstus maris, & facta est tran-
 quilitas magna, & quasi malatia; quia
 ventus & mare obediunt ei. Supererat*

P R Æ F A T I O :

ut mari tranquillato, navigaturis
certa daretur REGULA seu gnomon;
cujus directione à procellis jam liberi
ad portum possent optatum securè
provehì. Id gloriæ Dei providentiâ
servatum est ad clavum feliciter se-
pente Innocentio XII. qui per Emi-
nentissimum suum Romæ Vicarium
hanc cedro dignam, Instructionibus
præsentibus, Romanis typis, hæc præ-
fixit Epistolam Pastoralem, ex Italico
quanta potuit fide huc translata.

PASTORALIS EPISTOLA

Eminentissimi D. Cardinalis de
Carpineo Vicarij, institutionibus S.
Caroli Borromæi jussu sanctissimi
Pontificis Innocentij XII. Anno 1700.
Romæ editis præfixa.

*Gaspar de Carpineo Sabinensis Episco-
pus, sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis,
Vicarius Romæ, ac Romanæ Diœcesis,
Venerabilibus Confessarijs ejusdem Urbis,
ac Diœcesis, salutem in Domino.*

Tamet si necessitatem instituendi
Sanctos Ministros & fideles dispen-

PRÆFATIO.

fatores mysteriorum DEI, perspicuis verbis declaraverit Apostolus, dicens: *Sic nos existinet homo, ut Ministros Christi, & dispensatores Mysteriorum DEI:* Id tamen in administratione Sacramenti poenitentiae longè gravioris est momenti: ut enim illius usus fidelibus cum dispositionibus necessarijs ad illud accedentibus saluberrimus est; ita ejus administratio sacerdotibus ministerio suo indignè functis periculosissima.

Malitam gravis timore perculsi, cum Apostolo dicimus: *Hic jam quaeritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur.* Tales scilicet eligendi, qui nec privatis utilitatibus, ac cupiditati serviant, nec vanum honorem consequentur, sed uno Dei gloriae, ac salutis animarum agantur desiderio: qui coelestem illam potestatem non pro arbitrio, quasi summi Dominij jure exercent, sed ut ministri obnoxij reddendis Christo JESU supremo judici rationibus dispensationis sanguinis

PRÆFATIO.

guinis pretiosi, cujus applicatio ad remissionem peccatorum in hoc Sacramento ipsis concedita est.

Præmonuerat autem Salvator noster: *Cæcus, si Cæco ducatum præbet, ambo in foveam cadent*: id est in æternam damnationem. Quin & Pharisæis exprobraverat, quod magnam sectatorum turbam ad se trahendi desiderio impulsæ, circumirent *mare, & aridam* ut facerent *Profelytos* quos parvomoderamine in graviora crimina præcipites agerent, & filios *gehennæ* facerent. Illos denique increpat, quod perniciosis exemplis, pravâque doctrinâ *regnum cælorum ante homines clauderent*, quibus illud ut per sanctam Passionem, ac mortem suam aperiret, in mundum venerat: & quod regni illius aditum malitâ & nequitia sua sibi metipsis intercludentes alijs introitum prohiberent, quos à recta viâ avertebant, ad quam illos fideliter dirigere tenebantur.

Malum tam deplorandum dubio

P R Æ F A T I O.

procul imminet, si pœnitentiæ Mini-
stri integris, ac religiosis moribus
non sint, immò vitia in se ipsis alant:
quæ ex pœnitentium animis extirpa-
re ex officio tenentur; si scientia de-
stituti sint, aut Zelo imprudenti se
abripi sinant si animorum vulnera fo-
veant, non sanare satagant instar pij
Samaritani, vinum & oleum, id est
lenitatem, ac severitatem Christia-
nam opportunè adhibentes: si non
modò negligent spiritualium vulne-
rum curationem, sed peccatorum li-
centiam, ac pravitatem detestanda
foveant indulgentiâ, humanisque re-
spectibus, quos ingenerant auctori-
tas, dignitas vel temporalia comòda,
quæ ignavi illi Ministri ab ijs fortè spe-
rant, quorum confessiones excipiunt.
Qna quidem agendi ratione, secun-
dùm Prophetæ sententiam, *consuunt
pulvilos sub omni cubito manûs & fa-
ciunt cervicalia sub capite universe
etatis ad capiendas animas* Sic ho-
mines æternum perire, aut in pecca-
caris

PRÆFATIO.

catis suis inveterascere, aut falsa securitate delusos, malè quiescere sinunt, non attendentes, sacrum confessionis ministerium animas suas periculo exponere pro poenitentium animabus, quorum se fide iussores apud Deum constituunt.

Tanti igitur oneris pondus sentientes secundum sapientis Oraculum, nulli parcere debent labori, nulli sollicitudini; adniti perpetuò, loqui, agere, monere, corripere, exhortari, nullam sibi requiem indulgere, donec sibi commissas animas ex tartarei draconis faucibus eripuerint.

Hac de causa sancti Ecclesiæ catholice Episcopi tam sollicitè invigilaverunt, uti ex conciliorum decretis compertum est, ut sacerdotes ad tam sublime ministerium destinati, summa illud implerent animi attentione. Itaque pastoralis ardentis zelo, nullum prætermittebant tempus, quo non revocarent illis in memoriã gravissima illa Regis Josaphat verba ad

PRÆFATIO.

veteris legis sacerdotes antiquoque populo præpositos duces: *Sit timor Domini vobiscum & cum diligentia cuncta facite - - - - Sic agetis fideliter ex corde perfecto.* Omnem causam, qua venerit ad vos fratrum vestrorum, ubi-
 aunque questio est de lege, de mandato, de ceremonijs, & justificationibus, ostendite eis, ut non peccent in Dominum. Sapientissimi illius effati ratione affert sanè luculentam, & quæ una in sacro presertim tribunali, plurimarum loco esse possit: *Non enim hominis exercetis iudicium, sed Domini: & quodcunque judicaveritis, in vos redundabit.*

Idipsum est, venerandi Pœnitentiæ Ministri, quod vobis impensè admodum commendat vox supremi Ecclesiæ universæ Pastoris, vestrisque speciatim hac in Urbe, ubi pietas, doctrina, prudentia, zelusque excipiendis confessionibus præpositorum effulgere magis & omnibus orbis Christiani partibus exemplo esse
 de-

PRÆFATIO.

debent. Sanctissimum Patrem movet, quod vobis impendet periculum si vel uni vestri ministerij officio defueritis. Horrendam stragem Christi Gregi suæ pastoralis curæ comisso imminentem expendit sanctuarij pondere, si illum non recta duxeritis. Attentè considerat proferendum hora mortis iudicium in ministros infideles, qui tunc perditionis animarum invenientur rei: sive data ipsis iudicandi potestate abusi, illas absolverint, aut condemnaverint arbitrio magis suo, quam ex Regulis, ad quas exigendum est illorum ministerium: sive obliti se spirituales esse medicos, illas remediorum defectu, quæ vel ignorârunt, vel neglexerunt admove-
 vere, miserum in modum perire passi fuerint. Denique sanctissimus Pontifex recolit sæpiùs animo formidabilem sententiam sub lege nova longè severiùs, quàm sub lege veteri adversus Sacerdotes innovatam, nempe sub priore testamento dens

PRÆFATIO.

pro dente, oculus pro oculo re-
tebatur; sub posteriore verò Confes-
sarij anima pro sui pœnitentis anima
pœnas dabit, si illa sacerdotis,
cui se ipsam credidit, qualicûq; cul-
pa perire contigerit.

Quamobrem Beatissimus Pater,
ardens animarum zelo, vos etiam at-
que etiam hortatur, ut verbis ipsis
attendentes, propheticum oraculum
audiatis: *state super vias, & videte, & in-
terrogate de semitis antiquis, qua sit via
bona, & ambulate in ea*: hunc ad finem
vobis præcipit, uti nos ante hac man-
dato nostro declaravimus, ut quot
annis per dies aliquot secedentes,
vacetis exercitijs spiritualibus, exi-
gatique à vobismetipsis rationem
creditæ vestræ fidei administrationis
illius, qua JESU Christi pretiosus
sanguis à vobis dispensatur. Novas
vobis, quas in functionibus Ministerij
vestri sectemini, leges proponit, Re-
gulas à sancto Carolo Borromæo,
magno illo Ecclesiæ lumine, bono-
rum

PRÆFATIO.

rūmque Pastorum exemplari, conditas, & præscriptas : de quo, ut de magno quondam Basilio, dici potest; sic illum Ecclesiam Mediolanensem docendo, ut illum Cæsariensem audiendo, orbem universum illustrasse.

Verūm hæ Regulæ novæ censendæ non sunt, cū eas sanctus ille Archiepiscopus ex intimis antiquæ disciplinæ visceribus, ex fontibus doctrinæ sanioris, nec non ex ipsa sacramenti pœnitentiæ natura deproserit, haulerit, arcessiverit; quod quidem, cū in modum emendatorij iudicij fuerit institutum, in hoc maxime incumbere debent ejus ministri, ut noxæ præteritæ puniantur; & nova, quæ committi deinceps possent peccata, quo ad fieri potest, cum auxilio gratiæ, à pœnitentibus caveantur.

Tam sanctarum Regularum, documentorum tam salutarium frequentem lectionem vobis impensè

PRÆFATIO.

commendat sanctissimus Pater, hortaturque vehementer, ut tam pretiosa collectio è vestris manibus non elabatur. Hanc velut **AUREAM REGULAM** tenentes, ad cujus præscripta depravatos populorum mores haud difficilè poteritis emédare. Hæc nos significare jussit **cei** Filijs ad obedientiam propensissimis, & Ministris in magno, divinóque opere directionis animarum in viam salutis, suæ Sanctitatis cooperatoribus : ne unquam de sacerdotibus legis Evangelicæ dici possit : *Sinite illos : cæci sunt, & duses cacorum !* sed unusquisque vestrum salubrium consiliorum prudentiam cum exemplari conjungens, non novellas, & minimè fundatas opiniones amplectatur ; sed veram, solidámque doctrinam sententijs, ac praxi sanctorum Patrum innixam, quos Deus ad Christianæ plebis institutionem cœlesti lumine perfudit, ut cùm supremo judici, animarumque Patri oportebit vos ad-

mi-

PRÆFATIO.

ministracionis vestræ reddere ratio-
 nem, dicere possitis cum fiducia :
*Cum essem cum eis, ego servabam eos in
 nomine tuo, & nemo ex eis perijt, nisi
 Filius perditionis ; qui vias rectas,
 quas ipsi sedulò demonstravimus,
 quæ sine iniquitate sunt, sequi detre-
 ctavit : Et quos dedisti mihi custodiri, &
 non perdidisti ex eis quemquam.*

Hucusque, ex ore Sanctissimi, Car-
 dinalis Eminenissimus, qui quod de
BASILIO & CAROLO, id ipsum
 & de Innocentio XII. jure meritissi-
 mo diceret, quòd *per Ecclesiam Roma-
 nam*, ad quam immediatè directà
 fuit hæc Epistola Pastoralis, *toti præ-
 luserit Orbi & universos instruxerit Sa-
 cramenti pœnitentiæ ministros,*
 qua **REGULA** deinceps uti in praxi
 tutò possint & debeant. Quisquis
 enim vel animarum pericula, vel effi-
 cacissima quibus innititur rationum
 momenta consideraverit, planissimè
 perspiciet, *calamum* quidem ad **UR-
 BIS**, & Diocesis Romanæ, sed *ani-*

PRÆFATIO.

mun ad Orbis universi confessores, directum fuisse : sicut Apostolos Canonicarum Epistolarum scriptores, quæ vel personis privatis vel Ecclesijs particularibus scripsere fidei monumenta, eadem ad fideles universos direxisse non licet ambigere. Et tam erit propriæ salutis prodigus Confessor, qui instructiones has, si velut *novas Leges in executione Ministerij* pœnitentialis *sectandas amplecti* nolit ; eas saltem, *ut ex intimis visceribus, seu spiritu disciplinae veteris Ecclesiæ, deque purioribus fontibus sanæ doctrinæ, seu potius ex natura ipsa Sacramenti pœnitentiæ desumptas*, tanquam **REGULAM AUREAM**, ex ipsius Apostolicæ Sedis oraculo commendatas revereri ultrò & sequi non eligat? Prudentissimus certè Ecclesiæ Gallicæ Conventus sanctissimi Pontificis sensum de his instructionibus jam olim prævenerat, dum annis 1655. 1656. 1657. Parisijs ad comitia Generalia congregatus eadem

PRÆFATIO.

Instructiones opposuit molliorituræ praxi in Gallijs serpenti, deditque, operam, ut suis sumptibus typis mandata ad omnes Regni Præfules directæ fuerint, ut omnes ex ijs discerent, *qua ratione in sui Officij administratione se genere debeant.*

In litteris verò quas Comitia dederunt ad Episcopos, suum de hujusmodi Instructionibus iudicium patrijs verbis hic latinè redditis aperuerunt: *Non dubitamus quin gratum sitis habituri, quòd vestris in manibus posuerimus dogmata adeò sancta, adeoque necessaria hisce temporibus, quæ finis & fœculorum dici merentur. Cum verò auctoritate, vestris in Dioecesibus promulgabuntur, pollebunt virtute & gratia, quibus opus est eis, ut medicis & agris utiles evadant. Vos itaque obtestamur, ut in hac occasione, quâ Deus vos instruxit, exeratis tum ad cohibenda illa criminum diluvia, quibus divina ira, ne Gallia parcat, lacescitur: tum ad restaurandam in fidelium mentibus castissimas*

PRÆFATIO

nam Evangelij doctrinam, cui ab aliquo tempore tanta labe fuit illata. Acquieverunt tam salubri Statuto singulæ Galliarum Provinciæ, hocque Exemplum secuti sunt diversi Religiosi Ordines, qui paribus decretis, omnibus suis Confessoribus has Instructionis ut REGULAM AUREAM servandam constituerunt.

Fuit qui earum pondus elevari credidit, quod à S. Carolo adhuc juniore essent confectæ. Verùm juvenis senexve fuerit S. Carolus quando eas conscripsit, quid interest, quando *Urbis & Orbis* iudicio eo spiritu scriptas constat, qui nullo ætatis discrimine ubi vult spirat? A S. Carolo sèiore mollius certè nihil expectari potuit, si fides Authori, qui vitam ejus conscripsit, quippe qui in ultima Synodo Diocesana *deploravit, increpuitque segnitiam suam, & statum in quo Ecclesiam Mediolanensem relinqueret.* Qua cum diceret, retulit veteris templi Hierosolymitani exemplum,

P R Æ F A T I O

*eius fabrica cum instauraretur, Iuvenes quidem gaudio exiliebant, sed Seniores alij, qui viderant antiqua molis majestatem, illacrymabantur. ad eum modum (agebat in Synodo Clerum suum alloquens) etiam ipsos forte letari novul-
 ta imagine disciplina, qua tot laboribus & curis effecta & constituta videretur, sed si primævæ Ecclesiæ sanctimoniam, puròsque animos, quibus etas illa numeru coluisset, oculis subjecissent, ex comparatione intellecturos, quam adhuc multa deessent sibi & una cum misero Clero Episcopum infelicem posse commoveri, ne temperaret à lacrymis. Rippamunt lib. 6. vitæ. Adeò nullam emolliendi disciplinam priùs traditam in ipso mentem fuisse compertum est, ut potius cum ætate creverit zelus, severiorem perfectiorémque disciplinam introducendi. Quid? quod in singulis pœ-
 nè suis Concillijs Provincialibus & Synodis Dicecesanis 1584. eodem scilicet, quo obiit año celebrato, Instru-
 ctiones suas continuò commendârit,*

PRÆFATIO.

& executioni mandari præceperit, atque in ultima, quam eodem quo cælo insertus est anno celebravit, nempe 1584. Punctum quod in ijs potuisset latius quodamodò explicari, solícite restrinxit, dicens: *quod in nostris Sacramenti pœnitentiæ Instructionum additionibus cautum est, id de Parochiis tantumodò intelligi declaramus &c.* Argumento plusquam certo, quod de instructionum disciplina nihil unquam remiserit, aut remissurus fuisset sed eam constanter tenuerit auxeritque.

Sunt quidem minutiora quædam, & ferè cæremonialia in his Instructionibus, quæ nec ubique, nec semper commodè possunt in usum reduci; de quibus judicare non est instituti nec propositi nostri, sed eorum, ad quos ritus publicos constituere spectat. Horum autem authoritate, donec liceat instructiones istas elimare, moribusque nostris adaptare, sufficiat ex ijs liquidò conficere, Ecclesi-

PRÆFATIO.

am nimij rigoris ergò doctrinam, quæ ex Lege Christi, & natura Sacramenti, satisfactionem semper præmittendam esse Absolutioni, omnémque mox absolvendi methodum eliminatam cupiebat, per Decretum ALEXANDI VIII. *Propos. 16. 17. & 18. Anno 1690. die 8. Decembris* 2c damnasse, ut contrariam praxim indifferenter mox absolvendi quoslibet, minimè probarit.

REGULAM ergò hanc ex Italico traductam, ut jacet, nullo dempto vel addito, qua utrúmque possis extremum cavere, oculo & animo sereno lubens accipe, labore hoc nostro fructuere, si que utilis tibi fuerit, ampliorem spera & vale.

REGULA AUREA
CONFESSARIORUM.

Id est

INSTRUCTIONES
SALUBERRIMÆ
S. CAROLI BORROMÆI.

S. I.

*Causa & necessitas harum In-
structionum.*

UT Confessores cum poeniten-
tium utilitate, eorumque vitæ
emendatione Pœnitentiæ
Sacramentum administrent; & in
tanti momenti negotio, muneri satis-
faciant ipsis demandato, cùm pro-
pria conscientia discrimen multi in-
currerint, quod in primis timendum
est; cùm paucos adeò emendatos vi-
deamus, qui tamen ad hoc Sacra-
mentum à tot annis accedunt; da-
tas

tas à nobis multis in occasionibus ea, de re instructiones, monita, & appendices utiles, & necessarias in unum collegimus.

Ideoque eos omnes in Christi Domini visceribus hortamur (quod vel ipsum officij sui, & Ministerij debitum postulat, cum agatur de æterna animarum salute) ut omni diligentia nobiscum cooperentur, & qua poterunt facultate, in hujus populi regimine nos adjuvent, quem Dominus in viam salutis deducendum commisit.

§. II.

Confessarius sit approbatus.

Nullus Ergo sæcularis, aut regularis Sacerdos, pœnitentiæ Sacramentum ministrare præsumat, nisi approbatus ad id licentiam, & facultatem in scripto, ut Concilium Tridentinum jubet, à nobis obtinuerit; aliàs enim, excommunicationem ipso facto, & Concilij nostri Provincialis primi decreto, & si postea celebraverit, irregularitatem se incurrisse noverit.

Ac ijs irretiri vinculis multi caveant, qui sub prætextu puerilis ætatis juvenes audiunt, cum facile contingat, eorum multos, pueros licet, peccato mortali inquinatos inveniri; vel qui sub prætextu necessitatis alios audiunt, vel leviolem infirmitatem vocantes necessitatem, vel denique in gravi, & periculosa etiam infirmitate constitutos, quando proprius Pastor aut Confessor à nobis approbatus potest accersiri.

Nec item aliquem audiunt, etiam habito Pastoris aut Vicarij foranei nostri consensu, si hi non habuerint à nobis specialem, hanc licentiam concedendi, facultatem. Porrò Sacerdotes, qui quidem à nobis licentiam Confessiones audiendi, sed non nisi ad certum tempus, aut locum, aut quasdam personas limitatam obtinuerunt, caveant ne facultatis formam, & limites excedant.

Superiores regulares Confessorum
 suorum, à nobis approbatorum, in
 hac civitate aut diocesi existentium,
 nomina, cognomina & patriam no-
 bis quamprimum significant, & quia
 sæpè pro eorum nutu, & obedien-
 tiâ, loco mutantur, hinc bis in an-
 no prædictum Catalogum primâ Ad-
 ventûs, & prima Quadragesimæ heb-
 domadâ, tradent.

Confessores, qui in nostra sunt
 diocesi, Parochis aut locorum Vi-
 cariis foraneis, approbationis pro
 Confessionibus testificationem quo-
 ties requirentur, exhibere non de-
 trecent.

In Ecclesiis etiam ubi plures sunt
 Confessores, aderit ad Sacristiæ por-
 tam nominum eorum Catalogus,
 qui pro Confessorum mutatione mu-
 tatus emendabitur.

§. III.
Sit cautus in absolvendo à
referuntis.

Qui ex Confessoribus habent à
 nobis

nobis facultatem à censuris & casibus reservatis absolvendi, ea non utantur nisi rarò admodum; ad ædificationem, & non ad destructionem. Hinc cum visum iis fuerit utile poenitenti, iis casibus irretitum ad nos remittant.

Omnes Confessores, licet ut idonei à nobis admissi, ob varios tamen casus, qui difficiliore quotidie occurrunt, præ manibus, quantum poterunt, habeant de conscientia casibus libros bonos, & à nobis approbatos, & cum iis resolvendis ipsi soli non suffecerint, ad doctiores, taliumque casuum magis peritos, recurrant.

Quamobrem noverint commissum à nobis in Ecclesia Metropol. Poenitentiarium majorem, qui tales casus & dubia, convocatis Theologis & Canonistis, discutiat & examinet, nobisque communicatis gravioribus, horum resolutionem, si qui petierint, referat; suas adhuc

vires ipsimet perpendant, nec eos audire præsumant, quos casibus difficilioribus involutos suspicantur.

Censuras casusque reservatos, eosque imprimis quos Bulla in *Cena Domini* continet, familiares habeant, & sæpius Canones pœnitentiales, nostrasque instructiones legant.

§. IV.

Sit in statu gratiæ & bonorum

morum.

Cum Sacramenti Minister peccet mortaliter, si in peccato mortali illud administraverit, hinc Confessores aliquem audire fugiant, si ipsi mortali peccato fuerint inquinati, aut aliquâ innodati censurâ Ecclesiasticâ.

Verùm Confessor, animarum salutis cupidus, & earum in virtutibus instituendarum zelo flagrans, ut remedia assignet, quibus illi à peccato liberentur, & salutis nostræ inimici fraudes detegant; hominem denique veterem quomodo exuendum, & novum è contrâ induendû sciant,

in quo Christiana perfectio consistit, non debet tantum sine peccato mortali hoc Sacramentum ministrare; sed cum ad supradictos effectus promovendos multum juvet, illud in se primum ostendere, quod in aliis positum desiderat; plus enim movent exempla quam verba, nec alios valeat edocere virtutem, quam non ipse habet; ad propriam perfectionem maximè attendat, & ad eam sibi conciliandam, se in virtutibus necessariis exerceat.

Et quia, cum Regulares ad Confessiones admittuntur, pro doctrina tantum examinantur, cum de probitate eorum, & moribus notitia haberi non possit; ideo Superiores coram Deo tenentur, nullos ad hoc Ministerium nobis proponere, nisi de eorum pietate ita constiterit, ut hujus Sacramenti futuri habeantur digni ministri, quod nobis in scripto sine quo non admittentur, comprobabunt.

509 200p audis. V. *Sic patiens & sedulus.*

Confessiones æquo animo audiāt,
 nec pœnitentes inconfessos di-
 mittant ex labore quem fugiant,
 nec agrè eos audire quoquomodo
 significant, sed ècontra efficiant ut
 pœnitentibus innotescat sibi gratissi-
 mos esse pro eorum salute, labores.
 Ne verò pœnitentes se excusent,
 quod confessi non fuerint tempori-
 bus debitis ex confessorum defectu;
 ipsi confessores curent, etiam ad
 funera, aut alia vocati officia, à
 confessionario non abesse nisi ex ma-
 ximâ necessitate, iis temporibus,
 quibus frequentiores esse solent con-
 fessiones, & in primis per octo dies
 & amplius ante Cris̃ti natalitia, per
 quadragesimam ab ejus potissimum
 medio, usque ad Paschatis octavam
 integram, per aliquos temporis
 Jubilæi dies, aliosque quibus Con-
 fessores populus solet convenire.

Superiores Regularium efficiant

ut supradictis temporibus quos potuerint Confessores doctos & pios, à nobis approbatos, suis in Ecclesiis habeant.

§. VI.

Modus audiendi infirmos.

Regulares ad infirmos audiendos convocati, si ex temporis angustia aliud non potuerint, hujus infirmi Pastorem adeant, quæ spectant ad ejus statum sciscitaturi, ut diligentius illum examinent, utpotè in hoc vitæ termino constitutum, à quo salus, aut æterna damnatio pendet; quod si ante confessionem Pastorem convenire tempus non siverit, saltem post eam quamprimùm Confessor adeat, ut ambo de infirmi necessitatibus, eoque spiritualiter adjuvando, statuunt.

Qui Sacramentum poenitentiae infirmo ministravit, in scheda excusa eum audiisse testificetur; ne Medici, ægri curam, ut Pij V. Bulla, nostrumq; Concilium primum jubent, de-

deserant, aut sub prætextu negligentia Confessorum non subscribentium, à supradicta Bullæ observantiâ se excusent.

§. VII.

Locus Audiendi

IN laicorum ædibus neminè Confessor audiat qualemcunque, nisi in infirmitate constitutum; quod si mulier fuerit, apertum cubiculi ostium maneat, ut ab iis qui propè fuerint in alio cubiculo, videantur.

Excepto hoc tantùm casu mulieres, nunquam, etiam duntaxat reconciliandas, nisi in Ecclesia & confessionariis audiat, nec ante aut post Solis lucem.

Ibidemque in confessionariis distinctis homines audire consuecat.

Quare tot sint confessionaria, quot solent esse in eâ Ecclesia Confessores, ejusque sint figuræ, quam iustissimus.

Collocentur confessionalia in loco patenti, & ita disposito, facto ad

hoc septo tabulato, ut dum aliquis confitetur, alii ad confessionale viciniore non accedant, alias ubi viget hic abusus, Confessor faciat, ut omnes stent à longè, & de eo moneat, priusquam Confessionale ingrediatur, aut dum etiam confessiones audierit, si necessitas requirat.

De hoc ministerio. VIII, §. 1. Intentione oratione precedat illam

Confessor ita debet intentionem in hoc ministrando Sacramento dirigere, ut illud ex humano motivo non exerceat, sed ad Dei tantum gloriam animarumque salutem: quare quoties ad confessiones audiendas vocatus fuerit, ad Deum mentem erigat, & sibi ob oculos proponat suo ministerio mandandos esse poenitentes, & in Christi Domini pretiosissimo Sanguine lavandos.

Et quia periculosissimum est hujus Sacramenti ministerium, defectusque plurimi undequaque imminent,

puta

puta in casuum decisione, aut in satisfactione assignandâ, aut absolute conferenda iis, qui quandoque eâ sunt indigni, aut animam inquinando, ex aliorum immunditiis & turpitudinibus, quæ audiuntur; ideo nunquam Sacerdos se ad hoc ministerium exercendum accingat, quin prius brevi oratione à Deo lumen & gratiam, ne in aliquem incidat defectum, pro tempore postulet, & ne ex aliorum animæ spurcitiâ propriam contaminet.

Meminerint etiam pro eorum, quos in confessione audierit, sincera conversione deprecari: hinc quivis Confessor juxta se infra scriptos Psalmi 50 versiculos habeat cum oratione, quâ antiquitus utebatur Ecclesia, quorum exemplar alterum in Sacristia, aliud verò in confessionali habebitur, ut priusquam aliquem audiat has aut similes pro devotione orationes recitet.

Forma orandi.

✠ Cor mundum crea in me Deus.

℞ Et spiritum sanctum innova in
visceribus meis.

✠. Ne projicias me à facie tua.

℞. Et spiritum sanctum tuum ne au-
feras à me.

✠. Redde mihi letitiam salutaris tui.

℞. Et spiritu principali confirma me.

℞. Docebo iniquos vias tuas.

℞. Et Impij ad te convertentur.

✠. Libera me de sanguinibus Deus,
Deus salutis meae.

℞. Et exultabit lingua mea justitiam
tuam.

O R A T I O.

Domine Deus omnipotens, propitius
esto mihi peccatori, ut dignè pos-
sim tibi gratias agere; qui me indig-
num propter tuam magnam misericor-
diam Ministrum fecisti officij Sacerdo-
talis, & me exiguum humilemque,
Medi-

Mediatorem constituisti adorandum & intercedendum ad Dominam nostrum IESUM Christum Filium tuum pro peccatoribus, & ad pœnitentiam revertentibus. Ideoque Dominator Dominus, qui omnes homines vis salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, qui non vis mortem peccatorum, sed ut convertantur & vivant; Suscipe orationem meam, quam fundo pro famulis & famulabus tuis, qui ad pœnitentiam venerunt; ut des illis spiritum compunctionis; resipiscant à diaboli laqueis quibus adstricti tenentur, ut ad te per dignam satisfactionem revertantur. per eundem Dominum nostrum IESUM Christum, &c.

§. X.

Habitus confessoris. Confessionem diu differentes hebdomadâ sanctâ dimittat.

Sacerdotes sæculares etiam infirmorum Confessiones in eorum ædibus supparo & stolâ induti excipient.

Sed sine nostra speciali licentia in urbe, aut nostrorum Vicariorum foraneorum extra urbem, a Dominica Palmarum usque ad Paschatis diem inclusive neminè admittant, nisi quos paulò ante, aut saltem à Quinquagesima confessos audierint, nisi infirmitatis casus occurrerit; ceteri autem omnes post diem Paschatis, per octavam, ut Parochis mandavimus, audiendi dimittantur.

§. XI.

Confessaribus regulariter sit idem,

Saliqui sine causâ Confessorem ordinarium, ipsi ad animæ salutem admodum utilem cognitum, reliquerint; quo poterit modo ad eundem remittantur; & in eorum negligentiam confessor insectabitur, qui pro Confessore virum spiritualem & peritum non solent eligere, aut qui damno suo frequenter adeò mutant: nam sicut Medici, qui naturam, & infirmorum temperamētū ex praxi nōrunt, remediorum ad infirmitatem

curandam magis utilium peritiores, facile non mutantur; sic etiam, nec pœnitentes suos debent dimittere spirituales Medicos, qui eorum animæ necessitatū periti, opportunitiora magisque utilia remedia possunt eis assignare.

Si tamen aliquā ex causâ admittat aliquem, alteri probo Confessori confiteri solitum, cum hujus participatione id fieri juvat, vel pœnitens ut ab eo licentiam prius obtinuerit, efficiat.

§. XII.

Qui non audiendi.

Confessores regulares qui potissimum extra urbem degunt, cum locorum parochis, ubi aut habent Monasteria, aut concionantur, aut quacunque ex causâ ibi Confessiones audiunt, ita conveniant; ut pœnitentes non absolvant, qui viventes cum scandalo in peccato perseverant aut pœnitentijs publicis ipso facto subijciuntur, aut ad Legatorum pio-

rum similibumque rerum restitutionem tenentur, qui propterea à Parochis non absolverentur, nisi prùs his obligationibus satisfecissent; ideò Regularium Superiores Confessores suos sæpius moneant, & ad hanc animorum unionem in fidelium ædificationem adhortentur: curentque in primis, ut dum in casuum resolutione diversa inter eos & Parochos sententia fuerit, prudenter in eo se gerant, ut ad Laicorum notitiam id non veniat, sed ad nos pro decisione recurrant.

Monemus ne ad confessiones admittant, quos sine debita interiori aut exteriori præparatione accedentes viderint; eos ideò verbis quidem lenioribus pro cuiusque capacitate præparandos dimittant, postea redituros, cum se melius habuerint.

Nullus Confessor mulieres excipiat, quæ ad eum accedunt cum pigmentis, & ex auro Phygrio vestibus, alioque vano simili apparatu: sed quæ
non-

non nisi habitu modesto & simplici induantur; & velato capite, ita ut velum non sit subtilius, sed pannum sit ex lino aut lanâ, aut sericum colore obscuro tinctum; cum eâ denique, quæ ad tantum Sacramentum, & ad cognitionem seu contritionem, cum quâ ad Dei tremendi tribunal, & iudicium, misericordiam ejus & veniam imploratura peccatrix fisti debet, reverentia requiritur.

Idem cum hominibus observetur nec ad confessionem ij admittantur, qui varijs ornamentis, auro, & argento, aut piscorum ornatibus exculi, aut cum armis, aut hujusmodi rebus ad sacramentum audent accedere.

§. XIII.

Qui dimittendi.

Sed in primis attendant ad animi præparationem, ad hoc Sacramentum accedentibus necessariam, quæ in peccatorum discussione consistit, in dolore de peccatis, & pro ijs
sa-

satisfaciendi & impoſterum emen-
dandi propoſito.

Qui ergo ſine tali præparatione
inventi fuerint, eos Confefſor lenio-
ribus verbis dimittat, monens ut aliã
vice cum præparatione debita rever-
tantur.

Argumenta autem unde cognoſci
poſſit num præparati poenitentes ac-
cedant, ſunt: ſi ab aliquo tempora-
li exercitio ad Confefſionem tran-
ſeant, non interpoſito debito pro-
oratione temporis ſpatio: aut ſi de
peccatis commiſſis non recordari di-
gnoſcantur: aut ſi Confefſor aliunde
noverit eos adhuc in illicitis exerci-
tijs, aut in peccato, aut in occaſſione
ad illud inducente, quam vitare non
ſincerè polliceantur, verſari; aut ſi,
cùm potuerint, bona aliena non re-
ſtituerint. §. XIV.

Qui iuvandi.

I Deò Sacerdos, cùm poenitentes ex
ſua parte diligentiam quidem
adhibuiſſe, ut huic ſe Sacramento
præ-

præpararent, cognoverit; sed siue ex
 incapacitate, siue aliâ ex causâ, ma-
 jorem adhuc requiri dispositionem
 existimet, debet ipse supplere, & ad
 contritionem eos excitare, siue ex
 gravitate culpæ contra Deum ad-
 missæ, siue ex æternæ damnationis
 imminentis periculo: hisque modis
 ita urgeat, ut saltem de omnibus &
 singulis atrociter videantur & eis securè
 absolutionem possit impertiri. Præte-
 rea eosdè Pœnitentes pro singulorù
 captu & necessitate edocebit, & eos
 imprimis qui rarò confitentur, dispo-
 sitionem & pro confessione metho-
 dum, quantique momenti sit ut con-
 fessio integra & aliæ circumstantiæ re-
 quisitæ inveniatur, inculcando.

§. XV.

Pueri advocandi.

Oprimæ consuetudinis erit, puel-
 los & puellulas, etiamsi sex tan-
 tum annorum accersere, ut paulatim
 à primâ ætate edoceantur, & ad hu-
 jus Sacramenti usum & cognitionem

affueſciant; obſeruent tamen Sacerdotes ſacramentalem eis Abſolutionem non largiri, in quibus materia non ſolet reperiri, nec talis rationis uſus unde eos ad hoc Sacramentum excipiendum capaces iudicet: qui verò ad ſeptem aut octo annos peruenierint, pro modulo de neceſſitate & virtute Sacramenti, illudque frequentandi modo inſtruantur.

§. XVI.

Et ad communionem Paſchalem diſponendi.

EX ijs autem pueris aut puellis decem aut duodecim annorum, ſi quos Confefſor capaces noverit, ut ad ſacram Communionem admittantur; caveat ne ſua, aut parentum negligentia iſto amplius theſauro priverentur; ſed quamprimùm eos edoceat quæ ab illud Sacramentum dignè excipiendum requiruntur, & innumeras quas producit utilitates, quantaque humilitate, pietate, & reverentia ad illud accedendum ſit
ijsque

nos sup *Confessario rurs.* & *Can.* 4;
ijsque ter aut quater in confessione
auditis, sacram Communionem mi-
nistrabit, datâ postea testificatione
Parocho exhibendâ ut ad Commu-
nionem Paschalem admittantur; aut
potius ad eum, confessos tantum re-
mittat, datâ testificatione de eorum
capacitate & doctrinâ.

§. XVII.

Praviè interrogandus pœnitens.

Confessionis initio, priusquâ pœ-
nitens confiteatur, debet Sacer-
dos, maxime si sint rustici, aut qui
rarò accedunt, aliquas præmittere
interrogationes, ut rectius in eo se
gerat.

Primò, si dubitet pœnitentem ex
ijs esse, quos audiendi licentiam non
habet ab eo id petat; aliàs eum ad a-
lium Confessorem, qui hanc facul-
tatem habeat, remittat.

Deinde si pœnitentem equidem
non benè noverit, de statu,
conditione, & arte quam exerceat,
eum interrogat.

Imò

Imò & de tempore à quò confessus fuerit, monens cum quantæ sit utilitatis hujus Sacramenti frequentatio. Sciscitabitur, num impositæ poenitentiae satis sederit. Num fidei articulos, Dei, & Ecclesiae præcepta teneat, quæ si nescierit, juxta ea quæ infra dicentur, segerat.

Num in examinanda conscientia diligentiam debitam adhibuerit, eamque qualem æquum est exigere in negotio tanti momenti.

§. XVIII.

Et examinandus si necessarium

In ea occasione pro necessitate in conscientiae examine Poenitenti sic opitulabitur, dicens, qua ratione peccata cum circumstantijs in memoriam possint revocari, animò scilicet vitam percurrente, aut per ætates: pueritiam, juventutem & cætera.

Vel

Vel per status varios, puta quomodo se gesserit ante matrimonium, aut post ipsum.

Vel per varios prosperitatis aut adversitatis, sanæ vel infirmæ valetudinis, casus, per temporum diversitates, per officia quæ administravit; societates, quas frequentavit; loca, regiones, domos in quibus conversatus est, in his denique alijsque rebus num corde aut linguâ, aut opere peccaverit, examinet.

§ XIX.

Qualis esse debeat Confessio.

DE conditionibus etiam ad confessionis integritatem requisitis moneat; quas, quanto brevius faciliusque poterit, explicabit, ad hæcque quatuor, aut quinque capita reducet sexdecim illa, quæ versibus istis solent recenseri:

Sit simplex, humilis Confessio, pura, fidelis, Atque frequens, nuda, & discreta, libens, verecunda,

*Integra, secreta, & lachrymabilis,
 accelerata,
 Fortis, & accusans, & sit parere
 parata.*

§. XX.

Remittendus habens reservata.

AB eo quærat: num se aliquo casu reservato aut excommunicatione innodatum noverit, aut quovis alio impedimento, unde neganda sit illi Absolutio: quod tum, aut in confessionis cursu si rescierit, non ultra procedet, sed pœnitentem monebit, de eo absolvendi se non habere licentiam; & si in urbe fuerit, Nos aut Pœnitentiarium majorem, aliumve, necessaria ad hoc facultate donatū, ipsi adeundum: quod si confessor aliquā ratione non judicaverit, ut pœnitens ipse Nos conveniat, facultatem pro se postulet.

Si verò pœnitens sit extra urbem, ipseque Confessor ad eum absolvendum à Vicario nostro foraneo, aut alio à nobis comisso subdelegari valeat,

leat, hanc facultatem sibi dari procuret, aut ad eos Pœnitentem remittat; nisi facultatem pro talibus casibus nondum eis concesserimus, aut talis casus in eorum licentia excipiat: tum autem si pœnitens Mediolanum venire potuerit, ad id eum hortetur: quod si non potuerit, petitâ ab eo facultate, de eo casu ad Nos, aut Pœnitentiarium scribat, ut hanc potestatem ei concedamus. Caveatque ut summa cautela & prudentiâ id agatur, ne casus alijs innotescat: quod si tanti momenti casus fuerit, ut exmissâ Epistola notabile damnum pœnitenti accesserit, ipse pœnitens, si Confessor id non valeat, Mediolanum veniat.

In his casibus remittat pœnitentes ad ipsum Pœnitentiarum majorem potius quàm ad alios, quia ipse specialiter à nobis, cum alios subdelegandi facultate, ubi necessum fuerit, deputatur: quod quando ipse non potuerit, monuimus ut à nobis aut alijs

-lijs opportuniora remedia adhiberi
-procuret.

- Quando autem poenitens excom-
-municatione ligatus invenietur, mo-
-near quam gravis sit excommunica-
-tionis poena, & quam periculo sum sit
-in ea immorari, quantaque diligen-
-tia allatis ea de re exemplis, ea fu-
-gienda sit.

- §. XXI.

- *Disponendus ad denunciandum, si*
- *bi sit nebulosus hereticum*

Sacerdos poenitentem interroget,
- si num aliquem hereticum sciat,
- aut hæresis labe suspectum, aut cu-
-jusvis rei ex nostris aut Inquisitoris
- edictis denuncianda; ut in hoc casu
- ad satisfaciendum eum inducat & si ex
- culpa, positum pro denuntiationi-
- bus terminum post habitam de hære-
- tico aut suspecto notitiam, præter-
- miserit, licentiam obtineat pro eo
- absolvendo, quod in tempore non
- denunciaverit.

- §. XXII.

§. XXII.

*Et ad Confessionem generalem
pro renata.*

DEbet interrogare de actis antea Confessionibus, in quantum ei necessarium fuerit, ut resciat, num in aliquem casum inciderit, ex quo cum nullæ hæ fuerint, reiterandæ sint: puta num confessus fuerit Sacerdoti absolvendi potestatem non habenti: aut qui legitimam in absolutione formam non adhibuerit; aut quæ sunt ad hoc Sacramentum ministrandum necessaria, penitus ignoraverit; aut si poenitens ipse scienter & ex animo peccatum omiserit, aut confessionem ita diviserit, ut Confessori peccatorum partem, & alteri partem aliã deposuerit; aut sine ullo peccatorum dolore & emendandi proposito accesserit, aut pro excutiendis inveniendisque peccatis debitam diligentiam non adhibuerit.

Et quia negligentia in confessionibus solet multa committi, ab ijs po-

tissimum qui nullum vel levem de Deo timorem habent, aut curam de anima; ita ut potius ex usu, quàm ex peccatorum horrore, & emendandi desiderio confiteantur; & pro utilitate maxima quæ ex Confessionibus generalibus semper oritur, maximè conversionis meliorisque frugis initio, debent confessores loco & tempore juxta personarum qualitatem, ad Confessionem generalem Pœnitentes exhortari, ut ejus operæ suæ actionibus sibi ita propositis, ardentius ad Deum convertantur & pro omnibus peccatis & defectibus quos noverint, satisfaciant.

§. XXIII.

Instruendus post confessionem

F In his interrogationibus, ad Confessionem quasi præambulis, Pœnitentem Confessor admoneat, ut de peccatis quorum ipse meminert, Confiteatur.

Quo facto, si, quod vulgò semper accidit, pœnitentem invenerit suâ o-

pe indigere, ut interrogatus multorum recordetur, quæ omiserat, aut confusiùs enuntiârat, moneat ideò, ut peccatorum mortalium numerum exprimat, quorum si præcisè non meminerit circûcirca, ut veriùs judicaverit, numerum statuere faciat.

Cû ordine interrogando procedat, & à Præceptis Dominicis incipiat, ad quæ licet omnia possint revocari, ij tamen qui rariùs ad Confessionem accedunt, super septem peccatis capitalibus, quinque sensuum usibus, Ecclesiæ præceptis, & misericordiæ operibus sunt examinandi.

Confessor prudens esse debet, non interrogando, nisi de peccatis poenitentium statui communibus.

Quod spectat ad carnis peccata, summam adhibeat cautelam in eorum interrogatione, ut cû peccati speciem & circumstantias graviores audierit, à cæteris absteineat.

§. XXIV.

Quæ circumstantiæ explicandæ.

I Deo Confessor circumstantias peccati speciem mutantés, aut notabiliter aggravantes, apprimè sciat; nam hæc duo circumstantiarum genera debent necessariò explicari, de quibus Summæ uberius tractant, & quas breviter hic Versus continet.

*Quis, quid, ubi, quibus auxilijs,
cur, quomodo, quando.*

Summâ prudentiâ mulieres aut adolescentes ea de re interroget, ne eos quod ignorant, doceat; ijsque utatur verbis pudorem minimè lædentibus; caveat ne ex gestu aut signo, de non Ordinario aut graviore peccato pœnitentem confessum fuisse aliquis suspicetur; nec verbis eum ita deterreat, ut in causâ sit cur aliud peccatum gravissimum prætermittat: Imò eum ad graviora, quæcunque sint, detegenda inducat.

§. XXV.

§. XXV.

Vota quomodo commutanda.

Confessor, cui poenitentiae vota commutandi facultas concessa fuerit, curet ut in alia pietatis opera, Deo magis aut ex æquo accepta commutentur, habitoque ad expensas, labore, aliaque incommoda, quibus ex priori voto tenebatur, respectu.

§. XXVI.

Non absoluit ab irregularitate.

SI idem ex Jubilæi aut litterarum Apostolicarum Privilegio, à peccatis quantumvis gravibus, & censuris Ecclesiasticis absolvendi licentiam habuerit, sciat, se non posse ab irregularitate innodatos dispensare, nisi in ijs Litteris de ea mentio habeatur.

§. XXVII.

Quibus non danda Absolutio.

UT Confessores informantur concedendam non ijs esse Absolutionem, qui eam sunt indigni, quod

ex imprudentia, negligentia, aliave de causâ sæpè contingit; ex quo fit plurimos in iisdem peccatis, stupenda animarum suarum ruinâ, diu immorari; ideò ex plurium Theologorum simul congregatorum habito consilio infrà notatur, quid à Confessoribus debeat observari, in conferenda aut neganda Absolutione.

Quicumque rationis usum attigerit, sub reatu peccati mortalis omnes Symboli Apostolici, quo Ecclesia utitur, Articulos scire tenetur; saltem quo ad substantiam. Item Dei, & Ecclesiæ præcepta, quæ sub peccato mortali observanda sunt, quæque solent in Scholis doctrinæ Christianæ comparari: ubi ergo pœnitens hæc ignoraverit, si quamprimum ad ea discenda non acquieverit, absolvi non debet: imò si ad ea discenda se dispositum significaverit; interrogandum, num aliàs de ea negligentia à Confessore, sive ipse sit, sive alius, aut Pastor, monitus fuerit,

si quidem pro modulo diligentiam ad hoc non adhibuerit, tamdiu illi Absolutio differatur, donec huic officio pœnitens satisfecerit: quod si nondum monitus fuerit, absolvatur quidem, sed de supradictis ut poterit, instruatur.

Patres aut Matresfamilias, qui suos filios aut domesticos (de quo interrogabuntur) supradicta scire neglexerint; aut ab iisdem Dei & Ecclesiæ præcepta observari non curant; aut quod pejus est, ut observentur impediunt, puta cum famuli aut famulæ ita occupantur, ut pro suis necessitatibus laborare festis diebus ipsis necessum sit; aut tempus non concedunt, quo illi juxta Ecclesiæ præceptum Missæ possint interesse: aut qui, an sint in sua familia, qui legitimo impedimento tenentur, ignorantes, cœnare eos sinunt Quadragesimæ aut aliorum Jejunij dierum tempore, aut prandere ante horam in his diebus institutam; aut eos objurgare

negligunt, cùm præcepta Dei transgrediuntur; aut denique quando famuli cum scandalo, & sine emendatione vivunt, nec è domo eos eliminant.

Si in his casibus pro officio non satisfaciant, nec de hæctenus habitâ circa familiæ suæ curam in supradictis negligentia emendentur, non absolvantur.

Quod si id se acturos polliceantur, nondum scilicet à confessore de his moniti, poterunt absolvi; sed si sæpiùs moniti, nullatenus emendati fuerint proroganda eis erit Absolutio, donec emendationis argumenta sincera dederint.

Eodem modo se gerat cum ijs Confessor, qui contra Concilij nostri tertij, aliorumque mandatorum ordinationem, diebus festis aut vendunt, aut à rebus agendis à nobis in edictis prohibitis non abstinent.

Nec eos etiam absolvat, qui in ve-

stium

stium splendore, aut exteriori ornatu mortaliter peccant.

§. XXVIII.

Quis vestium ornatus sit mortalis.

ET quia hodie sæculi pompa & vanitates ad summum creverunt, potissimum ex culpa Confessorum, eorumque negligentia, qui sine discretione, nec poenitentes de eo increpantes, eos absolvunt, casus exponemus, in quibus solet ex pompis & ornatibus peccari, ut Confessores juxta datas à nobis instructiones, in absolvendo se gerant.

Quando itaque ornamenta illa poenitentes adhibent cum peccati mortalis intentione, peccant mortaliter.

Item cum ob similia ornamenta transgrediuntur, aut occasionem præbent alijs, aliqua Dei vel Ecclesiæ præcepta transgrediendi, ut si die festo laborent, aut laborare jubeant, aut Missam omittant, aut sese ornando omitti ab alijs tacias, aut si in

causa sint, cursponus, aut alij, ad quos spectat ut necessaria præbeantur, plus expendant quàm ferant facultates; unde noscant aut probabiliter suspicentur, oritura domi dissidia, aut maritum, aliosque blasphemiam edituros, aut ut fiant contractus illiciti; debitæ omittantur Eleëmofinæ, aut Legatis pijs alijsque debitis, quibus tenentur, non satisfiat, aut operarij debitâ mercede fraudentur, aut illa differatur: debita nova, quibus solvendis non sufficiunt, contrahantur, unde proximo damnum notabile accedat, filiæ tempore convenienti non collocentur, quod eas in casus infaustos sæpè induxit; & unde nascuntur, aut nasci possunt similia peccata, quæ ut plurimum ex pompis, & his excessibus oriuntur; in ijs omnibus casibus ornatum usus peccatum est mortale.

Et quia impossibile est, ut qui plus expendit, quàm facultates ferunt, non prævideat, aut possit,
de-

debeatve prævidere quæ inde sequuntur peccata de ; his generaliter dici potest, omnes his vanitatibus deditos esse in peccato mortali, nisi factò à Confessore diligentiori examine, de contrario aliquâ ex causa constiterit.

Peccat adhuc mulier mortaliter in ornandi se modo, etiamsi hoc facultates ferant ; puta si ornatus is sit, qui ex se aut juxta hominum opinionem ad lasciviam inducat, aut saltem probabiliter potest suspicari, quod ex hujus ornatûs, suæ conditionis personis, insoliti occasione, aliquis ad eam inhonestè amandam alliciatur, aut in peccato hæreat, & tamen aut nihil, aut parùm curat de proximi salute, quam ex hoc ornatu ruituram videt, & eo uti perseverat: aut quando ornatus ille eo fine adhibetur, ut amoris inhonesti argumenta inde pateant, hoc ex insoliti coloris alteriusve modi vestibus significatur.

Qui præterea non absolvendi.

Nec his solùm debet Absolutio negari, in quibus sincerum peccatum mortale dimittendi propositum non observatur; sed his etiam, qui licet illud relinquendi desiderio teneri testentur, fatentur tamen, ut ab eo se possint abstinere, vires non sentire, & in primis cùm hi nolunt proposita sequi remedia, sine quibus Confessor eos in peccata relapsuros censeat.

Proroganda adhuc Absolutio, donec hi emendentur, qui licet se peccatum dimissuros polliceantur, ab illo tamen non separandos Confessor suspicetur, ut sunt ij, & præsertim juvenes otiosi, qui solent majori temporis parte aleis, crapulis, amoribus, peccatis carnalibus, blasphemijs, inhonestis conversationibus, dissensionibus, otio, & detractionibus vacare, aut qui Quadragesima die bustantũ ultimis peccata deposituri accedunt, aut qui à multis annis

in iisdem peccatis perseveraverunt, nec ut emendarentur, laborârunt.

Nec ij possunt absolvi, qui sincerâ resolutione peccata mortalia, & eorum occasiones fugiendi non statuerunt.

Et quia plurimum refert, ut Confessores clariùs hæc intelligant, paulò sunt fusiùs explicanda.

§. XXX.

De Occasionibus peccandi.

Peccati mortalis occasiones vocantur, quidquid ad peccatum inducit, aut ex sua natura, aut ex parte poenitentis fragilis, qui in ea occasione positus ita peccare consuevit, ut probabile sit ex eo pessimo habitu, in eadem peccata lapsurum, si in illa occasione ampliùs perseveret.

Occasiones porrò illæ quæ ex natura sua ad peccatum inducunt, sunt, si qui aleæ & ejusmodi lusibus indulgent; qui domum in hunc finem præparatam aperiunt; aut qui domi re-

continent, suo nomine, aut quovis alio modo mulierem, cum qua peccatur; aut qui colloquijs minùs honestis, aspectibus, amorisque impudici significationibus vacant,

Pœnitentē ergo, in aliqua ex his occasionibus versantem, aut similibus, siurgens sit illa occasio, ut qui concubinam. v. g. aleret, non debet sine dubio Confessor absolvere, nisi hanc occasionem antea sustulerit: pro alijs verò occasionibus, quales sunt aleæ vacatio, aspectus minùs pudici, colloquia, gestus, &c. non absolvatur, nisi eas dimittere pœnitens polliceatur: quod si jam aliàs id pollicitus sit, nec emendatus fuerit, absolutio tamdiu differatur, donec emendationem agnoverit.

Et quia potest contingere, ut pœnitens, cum his omnibus modis à Confessore propositis, occasionem non possit dimittere sine periculo aut scandalo, debet hæc adhibere remedia:

Primo differatur Absolutio, donec emendationis signa dederit: quod si inde infamiae periculum poenitenti acciderit, & confessor talia contritionis signa in eo perspexerit, debitamque ad excipienda remedia, emendationi suae necessaria, dispositionem observaverit, debent proponi alia magis opportuna, ut v. g. Solus talem mulierem nunquam alloquatur, ut orationes aliquas agat, corpus asperius habeat, & imprimis pro frequenti confessione Confessorem adeat, alijsque ejusmodi polliceatur uti praeservativis, tunc poterit absolvi.

Quod si tamen hac jam habitam, aut a se, aut ab alio Confessore diligentiam non emendatus poenitens fuerit, non absolvatur, donec occasio illa sublata fuerit, vel agendum aliter nobis videatur. De quo in eo casu, celato personae nomine, aliquid significabitur.

Peccatorum mortalium occasiones, quae tales habentur non nisi ex per-

personæ infirmitate, sunt eæ res, quæ licet in se licitæ sint, prudenter tamen judicatur, pænitentem earum usu, in eadem peccata relapsurum, si in ijs ut antea, amplius immoretur.

Sic multis solet esse sæculi frequentatio, militia, commercium Magistratûs, Advocatorum aut Procuratorum professio, aliaque ejusmodi exercitia, in quibus homo, qui sæpius mortaliter peccare consuevit, vel ex blasphemiâ, furto, injustitiâ, calûniâ odio, fraude, perjurijs, vel alijs; ex quibus novit, quod si in his exercitijs versetur amplius, illi erunt totidem peccandi occasiones; non est sanè cur existiment, pænitentem illum peccati occasionibus efficacius obstiturum quàm antea, unde illum in eadem peccata relapsurum prudenter judicari potest.

Ideo tales (ut ait S. Augustinus) aut debent ab hoc exercitio ipsis periculoso omninò abstinere, aut saltem huic non vacare, nisi cum licentia & directione Sacerdotis probi &

prudentis, qui non debet in eo statu poenitentem absolvere, si in eadem peccata quamdiu in eadem occasione perseveraverit, rursus iterum cadere dubitet: ideò debet per aliquod temporis spatium de emendatione certior fieri.

Et in hoc eo magis invigilet, quòd Confessorum in ea re incuria in causa sit, cur in omnibus artibus & exercitijs vigeant abusus, & peccata, sine quibus videtur à multis hodie non posse etiam professiones justissimas exerceri.

Sic v. g. in Magistratum & officiorum exercitio, multa sub juramento multi pollicentur, quæ se non observaturos nôrunt.

Plurima præbentur consilia, lites defenduntur, clientum improbitati, & injustitiæ contra conscientiam obsequuntur.

In militia ex duello, odijs, homicidijs, aleationibus, blasphemijs, rapinis, impudicidijs, peccari solet.

In commercio habentur usuræ, fraudes, adulterantur merces, improbæ pro bonis venduntur, aut plurius quàm valeant, aut perjurium, aut saltem facilius juratio, gabellarum defraudatio, aliaque peccata committuntur.

Plurimi artifices festis diebus ut alij laborant; ita ut vix cultui divino unquam vacent, & Dei verba audiant, familiam suam omnem eodem modo occupant.

Sicque occurret sæpè multos in ijs exercitijs in peccato mortali vixisse, qui proinde Absolutionis capaces non debent æstimari, nisi media adhibeantur, quibus occasiones dimittant, aut contra peccatum evadant fortiores.

Imò Confessor quandoquæ inveniet eorum aliquos de ijs peccatis legitimè nunquam fuisse confessos: quod si ita fuerit, debet eis suadere præter emendationis signa quæ dederint, aut exercitij perniciosi pri-

privationem , ut generalem habeant confessionem, valentioraque pro sua salute adhibeant remedia.

Confessor ergo in ijs exercitijs & operibus, quæ nullam necessitatem & utilitatem invehunt, maxime observet, quod licet ad primam occasionum per se ad peccatum mortale inductivarum speciem, quæ propterea dimitti à quocunque debent, illa non referantur, tamen ad malum inclinant, & ad varia peccata sæpius hominem provocant; ut saltationum publicarum, blasphemorum, aliorumque improborum hominum, cauponarum frequentatio, vita nimium otiosa, aliaque hujusmodi, quorum occasione si homo peccare consueverit, nequaquam deber absolvi, nisi primum eam omnino dimiserit, & pollicitus fuerit ab ea se occasione seperaturum.

Quod si confessori visum fuerit ex prima, aut secunda Pœnitentis pollicitatione, & non amplius, ipsum

occasionem hanc dimissurum, ponem terit eum absolvere, Absolutionem auté differat, si promissis non steterit, donec amandatam omninò fuissie hanc occasionem agnoverit.

Qui etiá contrahunt contra conciliorum nostrorum statuta, & pactum omninò illicitũ pepigerunt, nisi rescindatur, & debita satisfactio primùm agatur, non absolvantur.

Quod si, an contractus illi sint illiciti dubitetur, adeant nostrum pœnitentiarium majorem, qui à nobis horum resolutionem habebit, priusquam Absolutio conferatur: si tamen in eo casu pœnitens sub cautione pollicitus fuerit, se decisioni obsecuturum, poterit absolvi, & ad Communionem admitti.

Nec etiam ex Jubilei privilegio absolvantur ij, qui quod sciunt de rebus per publicum Edictum, vel Papale, aut Archi-Episcopale Monitorium denunciandis, non revelârunt, nisi
quam-

quamprimum eas denuntient, & omnibus quibus tenentur pro damno, quod ex hoc silentio natum esset, satisfecerint.

§. XXXI.

Ante restitutionem non absolvendus.

ANte factam restitutionem nemo absolvatur; nisi impotentia, aut gravis & periculosa infirmitas obstiterit.

Cui tamen ut quamprimum potuerit satisfaciat, præcipietur.

Adhibitis à Confessore his diligentibus, si ratio non occurrat ob quam negare, aut differre absolutionem teneatur, faciat ut pœnitens confessionem finiat, delictorum omnium detestatione tam quæ enuntiavit, quàm aliorum quæ verbo, cogitatione, opere, & omissione commisit, quorum non recordatur.

§. XXXII.

Methodus Confessoris.

Quo facto, si pœnitens rarò confitea-

fiteatur, peccatorum gravitatem, eorúmque imprimis in quæ solet cadere exhibebit, & remedia ijs convenientiora suppeditabit in quem finem Confessor sæpius legat libellum, qui dicitur. *Methodus Confessorum, aut Directorium Confessorum.*

Deinde si opus fuerit, efficiet ut rerum, aut famæ, aut honoris, in quo proximum læsit, restitutio fiat, & indictâ salubri pœnitentiâ ut infra dicitur, eum absolvet.

S. XXXIII.

A Censuris, & reservatis quomodo absolvendus.

QUOD si pœnitens aliquâ censurâ innodetur, à qua licentiam habeat eum absolvendi, debet ea Absolutio peccatorum Absolutionem præcedere, hac adhibitâ cautelâ, *in Quantum possum, & tu indiges.*

Si pœnitens casu aliquo reservato teneatur, non eum Sacerdos absolvat, nisi facultate donatus fuerit; aliâs excommunicationis pœnam in-

curreret, de qua Synodus nostra loquitur. Regulares etiam cum suo privilegio, dicto *Mare magnum*, aut alij, nisi ex speciali nostra licentia, ab ijs possunt casibus absolvere, ut Gregorius XIII. ex Cardinalium Concilij Tridentini interpretum sententia declaravit.

Minus adhuc à casibus in Bulla Coenæ Domini, alijsque *Seli Apostolicæ reservatis*, absolvant.

§. XXXIV.

Forma Absolutionis.

ET ut omnes eadem absolvendi formulâ in nostra diœcesi utantur, sequentem observent: insistendo potissimum verbis in quibus forma Absolutionis continetur, quæ sunt: *Ego te absolvo; sic ergo incipit: Misereatur tui, omnipotens Deus, & dimissis omnibus peccatis tuis, perducas te ad vitam æternam, Amen.*

Indulgentiam, Absolutionem, & remissionem omnium peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens, & misericors Dominus, Amen. Do-

Dominus noster **JESUS** Christus te absoluat, & ego auctoritate ipsius absolute te ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, & interdicti, si quod incurristi quantum possum, & indiges. Deinde: Ego te absolvo à peccatis tuis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

Passio Domini nostri **JESU** Christi, merita beatae Mariae semper Virginis, & omnium Sanctorum, & quidquid boni feceris, & mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiae, & premium vitae aeternae, Amen.

§. XXXV.

Qua satisfactio imponenda.

PRO imponenda poenitentia prudens esse debet Confessor; nec ita levem adhibeat, ut clavium potestas inde contemnatur, & ipse peccatorum alienorum evadat particeps; nec ita etiam gravem aut diuturnam, ut poenitentes ei obsequi

recusent, aut acceptam ex integro non exequantur.

Ideò Sacerdos Canones pœnitentiales consulet, quibus licet cum prudentia, discretionem, & modo pro pœnitentis conditione, qualitate statu, alijsque circumstantijs uti debeat, observandi tamen sunt ita, ut juxta eos quasi traditam sibi Regulam Sacerdos se gerat, prout expedire ei visum fuerit; & quando pœnitentiam Canonum rigori omninò conformem non imponet, eam tamen pœnitenti significabit, ut ad contritionem eum moveat, & leviozem injunctâ pœnitentiâ ipse ardentius exequatur; motus scilicet ex hodiernæ Ecclesiæ benignitate, qua antiquioris disciplinæ rigor mitigatur.

Faciat, ut imposita pœnitentia peccatis respondeat: ita pro peccatis luxuriæ injungantur Jejunia, Vigiliæ, Peregrinationes, Cilicij usus, aliaque hujusmodi corpori macerando propria.

Pro avaritiæ peccato præter debitas restitutiones Eleëmofynæ pro cujusque facultatibus imponantur.

Sanandæ superbiæ, alijsquè peccatis spiritualibus, oratio adhibeatur, quâ coram Deo vires & vigor acquiruntur, quibus his peccatis oblistatur.

Pro negligentia rerum Christianarum quas ignorant, Conciones audiant, & per aliquod tempus doctrinæ scholas frequentent.

Indevotis & tepidis juvabit imponere, ut Ecclesias, divinaque officia oraturi sæpiùs adeant.

Blasphemis imprimis pœnitentia pro criminis gravitate major imponatur, ut sacri Canones, & potissimum Concilium Lateranense & SS. PP. ante nos statuere.

Debet igitur Saerdos prudens ad personarum qualitatem, respicere, pauperibus Eleëmofynas non imponendo, nec ijs qui ex proprio labore victum quærunt Jejunia indicantur, quod

quod & in alijs pœnitentijs observandum.

Sed nequaquam publicos, aut scandalosos peccatores Sacerdos absolvat, nisi publicâ satisfactione, & peccato proportionatâ impositâ, ut eâ dato scandalo satisfiat, sicut post Concilium Tridentinum in primo, & tertio Concilio nostro statuimus: nec eas satisfactiones seu pœnitentias publicas in secretas commutare quis præsumat, nisi specialem à nobis eâ de re facultatem obtinuerit.

§. XXXVI.

Omnis avaritiæ species fugienda.

POrro ut Sacerdos liberiùs circa pœnitentem debito fungatur officio, & authoritate in ejus utilitatem semper gaudeat, ab omni avaritiæ specie alienus videri debet.

Hinc non modò petat, sed nec velle se habere significet, pecuniam aliamve rem pro suscepti in Confessione laboris munere, inò verbis vel

potius factis ab his omnibus abhorre
re demonstrat.

Cum pro pœnitentia Missas injun
xerit, sibi aut Ecclesiæ suæ aut Mo
nasterio dicendas non addicat.

Quod idem servabitur in restitu
tionibus incertis, aut votorum com
mutatione, alijsque hujusmodi.

Nec ipse pecuniæ alijsve rei re
stituendæ provinciam assumat, nisi
necessitas ad id eum adegerit, ne sci
licet Pœnitens dignoscatur: tumq;
apocham recipiat, ab eo cui restitu
tionem contulerit, quam postea Pœ
nitenti tradet: ita denique se gerat, ut
nec minimam avaritiæ labis suspicio
nem contrahat,

§. XXXVII.

Cautè audiendum & loquendum.

Confessor imprimis caveat ne
verbis aut quibuscunque signis
Pœnitentem connotet aut pecca
tum, aliudque ut noxæ particeps co
gnoscat; nec denique quidquam
lo-

loquatur, unde, vel minimum peccatum ex confessione innotescat.

Quare juvat, ut cum alijs de auditis in confessione nunquam loquatur.

Quod si loqui cum pœnitente necessum sit petitiâ ab ipso licentiâ, tum eadem secreti religione ac in confessione se teneri noverit.

6. XXXVIII.

Forma Attestationis.

CUM pœnitens à Sacerdote quòd ei confessus fuerit, attestacionem Parocho exhibendam, ut in Paschate fieri solet, petierit, eam sub infra scriptâ formula tradet: ideò cuilibet Confessori plurimas excusas trademus, quas cum alicui concesserit, singulas suo Sigillo muniet.

Talis est, 1 5 7 5 Die - - - - Mensis
 - - - - confitentem audiui - - - - in Pa-
 rochia - - - - habitantem.

In primo spatio dies, in secundo mensis, in tertio pœnitentis nomen & cognomen, in quarto ejus Paro-

chia inscribetur, quibus Sacerdos nomen & cognomen, titulum beneficij, aut Officij quo vulgò distinguitur, ut Rectoris, Canonici, Capellani Ecclesiæ N. aut Regularis Monasterij N. apponet: quæ omnia ipsa Confessoris manu scribentur, aut saltem dies, Mensis, & subscriptio.

Juvat, adhuc, ut quilibet Confessor scribat in codice eorum nomina, quibus has attestaciones contulit, quem servabit, donec nobis aut Vicarijs foraneis post Paschatis octavam tradat: ut sciamus factam non fuisse fraudem.

§. XXXIX.

Monita pro Confessoribus, in Ordine ad pœnitentes suos ritè dirigendos.

UT etiam Confessores noscant meliùs, quis modus adhibendus sit in animabus, quas in cõfessione exceperunt, adjuvandis, ut in statuta vitæ ratione perseverent, & in gratia progressum faciant, infra scripta monita notavimus. Te-

Tenantur Confessores, utpotè Patres spirituales speciali curâ in via salutis eos instituere, quorum confessiones audierunt; sed eorum imprimis, qui ipsos elegerunt tam pro confessionibus, quàm ut in dubijs ad salutem suam spectantibus, consulturi eos adeant.

Sic ergo filios suos spirituales in suo proposito confirmare curent, ut fortunas omnes & dignitates, imò & vitam ipsam malint amittere, quàm Deum mortali peccato lædere; & ardenti sinceròque desiderio teneantur, ejus se voluntati semper conformandi.

Quare de fine ob quem creatus est homo & mundus universus, eos monebit: nimirum ad serviendum Deo, eique in hac vita obediendum, ut in futura in æternum eò fruantur: ideòque eos debere paratos esse omnia aut impendere, aut relinquere, in quantum huic tantùm pro-

posito aut conducunt, aut sunt impedimento, sequere, & suas actiones, omniaque quibus in hoc mundo gaudent, in hunc finem velle dirigere.

Ita ut tam in victu, vestitu, colloquijs, negotiationibus, quàm in alijs exercitijs, eo modo se gerant, quo ad hunc finem consequendum omnia collimare videantur; sintque dispositi, ea omnia agere aut omittere, quæ aut saluti suæ contraria, aut utilia Pater spiritualis censuerit; qui quidem spectatâ uniuscujusque conditione, juxta hunc statum ad prædictum finem studebit Pœnitentem dirigere.

Modum, quoque orandi pro cuiusque captu edocebit: omnibus mandando, ut quavis die bis saltem orationem habeant, matutinis scilicet horis, quando è lecto exierunt, & serotinis quando lectum petunt.

Deindè ut quotidie Missæ, & diebus Festis divinis quæ fiunt officijs

interfint, Sacerdos hortabitur; eos autem imprimis, qui id valuerint, ut sunt qui ætate jam sunt provecti, orationis mentalis methodum edocebit; alios verò quomodo Rosarium, aut Corona, vel B. M. Officium, vel septem Psalmi pœnitentiales, aliaquè hujusmodi recitari debeant; omnibus generaliter injungendo, ut conscientiaæ suæ examen habeant, quod ut fiat, serotinis horis universa familia ad orandum conveniat, ubi ex campanæ signo ad hoc omnes monebuntur.

Ad frequentiores etiam Confessiones & Communiones eos hortentur, ita ut pro S. Augustini consilio, omni Dominica ad Communionem accedant: quod si quis agere ex negligentia renuerit; cum eo sic Sacerdos agat, ut eum ad communicandum inducat Festis saltem anni præcipuis, Paschate scilicet, Pentecoste, B. M. Assumptione, omnium Sanctorum die, Christi Natalibus, & Domi-

nicâ in capite quadragesimæ, quâ pleriqua plenariam Indulgentiam consequuntur, & in ea sese ad Jejunium disponunt, deindè dies frequentiores assignando efficiet, ut quovis mense, & denique qualibet hebdomadâ ad Cõmunionem accedat.

Speciali curâ agat Confessor, ut Festorum dies in Dei honorem habeantur.

Ideò pro viribus suadebit, ut alicui societati Pœnitentes adscribantur: cujus speciale institutum est, ut Festi dies in pijs operibus & oratione impendantur: ut fit in societate *Vitæ Christianæ*. Si sint PP. aut MM. familias, id imprimis curent, ut domus universa in Dei honorem regatur, Filijque ad doctrinam Christianâ mittantur, & eos, ut Concionibus, Vesperis, Lectionibus sacris intersint, secum deducant; & denique ut confiteantur, sæpiùsque communicent, ipsis sint exemplo.

Quod

Quod si sint conjugati, consortem ad Sacramentorum frequentiam hortentur, hujus S. Pauli vocis memores *quod vir infidelis sanctificatus est per mulierem fidelem, & mulier infidelis sanctificata est per virum fidelem.*

Qui nōrunt legere, ijs, ut Libros spirituales & devotos, si possint emant, jubebit, quos aut legent, aut legi sibi, & familiæ diebus saltem festis curabunt: hi porrò Libri erunt *Vita Sanctorum PP. Gerson de imitatione Christi, opera & exercitia spiritualia Ludovici Granata Rosarium Gasparis Loartis, Praxis orationis mentalis per P. F. Mathiam Capuc. &c.* Divitibus sæpè inculcent eos divitiarum, quas habent, dispensatores tantum à Deo esse constitutos; quod si ex ijs debeant quidem suæ conditionis gradum tueri, debet tamen id moderatè & Christianâ mente fieri; ita ut non plus, quàm facultates ferant, sed minus potius expendant: quod

& ipsi Ethnicj, & noverunt, & docuerunt.

Illos denique ad eleëmofynas ex præcepto teneri, in quo ne peccent, ex alicujus pij & prudentis viri sententiâ se gerant.

Sacerdos tandem curet, ut juxta filij spiritualis conditionem monita tradat, quæque ipsi necessaria, ut in via Dominiij omnes crescant, & perseverent, prudens judicabit.

Appendix specialis pro Parochis.

Parochis nostris, simul & alijs Civitatis & Diœcesis hujus Confessoribus datis in commune monitis, circa ea quæ vobis pro Sacramenti pœnitentiæ administratione, utiliora hæctenus, magisque necessaria visa sunt; nonnulla alia ad eandem materiam pertinentia pro solis Parochis addenda existimavimus, ut ea sæpius legendo, sive quæ generaliter, sive quæ in hac Appendice diximus, exercendo, munus suum exactius adimpleant,

Rektor ergo Pastoralis Ecclesiæ alicujus nostri Dioecesani, qui non è sua sit Parochia, Confessionem audire non præsumat; & ideò si è suis esse pœnitentem non cognoverit, ab eo id primum quærat, nec eum audiat, si Parochianus suus non sit.

Urbis tamen Parochus, aut etiam quivis alius, dioecesanos & advenas, qui qualibet ex causa in Parochia sua tum steterint, excepto Paschatis tempore, poterit confitentes excipere.

Imò & in iplo Paschatis tempore poterit alienæ Dioecesis Pœnitentes in ejus tum Parochia existentes audire, etiamsi in ea non morentur, modo è sua Parochia datâ operâ egressi, illuc non venerint.

Sed in Civitate Mediol. Paschali tempore, Parochus Ecclesiæ nostræ Metrop. solus in ea Sacramenta ministrabit advenis, qui itineris aut alterius rei causâ Mediolani tum steterint, fixum ibi non habentes domicilium.

Paschatis tempore Parochus sibi socium poterit adsciscere aut plures prolibitu ad audiendas Confessiones: modò sint Parochi aut à nobis in scripto ad hoc officium approbati, & hæc approbatio aut ad certum locum, aut ad tempus jam finitum non limitetur.

In casibus necessitatis, in quibus ad proprium Pastorem in Dœcesi, aut ad Vicarium foraneum non possunt recurrere, aut ad Generalem in urbe non habent quem mittant, runc quivis Parochus hujus etiam non Parochiani confessionem potest excipere.

Poterit cum licentia aut ex Vicarij vel Generalis, vel Foranei, intra fines mandato, confessiones populi, Parochiâ vacante, aut ex Pastoris absentia, aut de quovis alio impedimento legitimo id postulante, confessiones audire.

Eorum etiam, qui à proprio Pastore aut à Vicario foraneo remittunt

tuntur, confessiones excipiat, modò licentiam ad id in scripto exhibeant.

Sacerdos, sive Vicarius sit aut alius, facultatem à nobis absolvendi à reservatis habens, poterit sine alia licentia quoslibet, qui ejus officio & auctoritate opus habent, excipere: observet tamen eam non nisi urgente necessitate in sua tantùm Ecclesia exercere, non verò in alia Parochia, nisi cum Rectorum beneplacito; ut hæc omnia ad ædificationem, & ad plebis erga Pastores obedientiam, non verò ad disciplinæ dissolutionem adhibeantur,

Debet Parochus facilè licentias alibi confitendi concedere; modò eos, ut ejus fugiant judicium, & poenitentiam aut repulsam declinent, quam nòrunt demereri, has petere non suspicetur; sic etiam suâ sponte eandem licentiam debet ijs è sua Parochia offerre, cum quibus litem habuerit, & molestiam aut fece-

rit aut acceperit, & potissimum si hæc controversia ex alia occasione, quàm quod Parochus suum, aut patris spiritualis officium gesserit exorta sit.

Vicarius foraneus in Diœcesi in hisce omnes Parochos suppleat, ab ijs obtinendo, vel dando similes licentias, ijs quibus expedire visum fuerit.

Hinc tam Vicarius quàm Parochus monentur, ne ita generalem licentiam concedant, ut pro libitu ad quem voluerit, Pœnitenti ire licitum sit; sed ad aliquos in particulari probos & peritos, aut ad alium quem pœnitens libentiùs ex nominatis elegerit, destinabit.

Parochus autem observabit eum candorem in pœnitentiæ administratione adhibere, ut in eo Ministerio de sua re cogitare nequidem eum suspicentur.

Ideò si aliquis ex sua Parochia ei quidquam, etiam liquido, sicut pro decimis, primitijs, alijsque similibus de-

debeat, pro quibus tamen noluerit satisfacere, ex quo proinde non possit tutò absolvi, eum ad alium Confessoré, cujus conscientia erit tunc ut debet agere, dimittat potius, quàm ipse Parochus Absolutionem ei denegat.

Difficile est admodum ut quis bene, si rarò peccata deponat; cum ad extremos hebdomadae sanctae dies quibus Pastores solitò plus aut officijs divinis, aut Sacramentorum aliarumque rerum spiritualium functione impediuntur, confessio differatur: nec enim in ea rerum multitudine Pœnitentium conscientia discussioni, alijsque necessitatibus pro debito vacare possunt.

Ideò quantum poterit curet Parochus, ut omnes ante Palmarum Dominicam peccata deposuerint, & ad hanc hebdomadam sanctè celebrandam, quâ Sacerdotes, nonnisi eorum reconciliationibus debent distineri, disponantur.

Quare

Quare Parochus singulis & omnibus, per se, aut per alios in Septuagesima, & ex occasione Communionis quæ Dominica *in capite quadragesimæ* fit, quâ lucratur Indulgentias plenarias & sequentibus Dominicis significet, ut dicto tempore Dominicæ Palmarum deposuisse peccata omnes inveniantur: quod ut facilius fiat, Parochiam poterit per regiones aut familias distribuere, unicuique assignando tempus quo possint audiri, & à pueris incipiendo, mulieres, deinde viri omnes demum ad poenitentiam accessisse reperiantur.

Ad quod ut excitentur, laudabilis est in hac Dicoecefis usus & consuetudo, quâ qui nondum communicaverunt, tamdiu à carne, ovis & laticinijs, etiam post Quadragesimam solent abstinere, quamdiu Communionem non exceperint: quam consuetudinem imposterum observari curet Parochus, & pro viribus & indu-

dustria, ut huic madato omnes obedi-
diant, promovebit quibuslibet alijs
modis; inter quos eum quoque pro-
bamus, quo nonnulli utuntur, qui o-
livæ ramos ijs non præbent die Pal-
marum, qui nondum ad confessio-
nem venerint.

Saltem Parochus non audiat con-
fessiones hâc hebdomadâ nisi pro
modo à nobis in instructionibus
communibus exhibito: Vicariûsque
foraneus licentiam non ad hoc con-
cedat, nisi ex causa speciali, & qui-
busdam tantùm, eamque pro Lunæ,
Martis, & Mercurij diebus; efficien-
doque ut Pœnitentia pro tali negli-
gentia augeatur.

Ut verò Parochus sciat, an omnes
è sua Parochia Paschatis tempore
peccata deposuerint, omnium no-
mina in Catalogo Alphabetico ha-
beat, præter eam descriptionem
ampliorum regionum aut familia-
rum, de quibus fusiùs egimus in alijs
Instructionibus, ad animarum sta-
tus

tus notionem pertinentibus. Cùm autem pro confessione accesserint, puncto aut lineâ nomen pœnitentis notet; aut habeat codicem, in quo pœnitentis nomen & cognomen, & cujus regionis sit, describet, postquam ejus peccata audierit.

Qui autem ad alios Confessores jerint ad Communionem Paschalem non admittentur, nisi exhibito à Confessore approbato, subscripto testimonio, eâ formâ quæ infra referatur: debetque tribus ante Communionem diebus hoc exhiberi, ut Parochus intra hoc tempus possit de testimonio certior fieri, cùm de eo, aut de cōfessore dubitaverit: quod facile poterit assequi, inspectâ Confessorum approbatorum tabulâ, quæ nunc apud Syndicos in civitate, aut apud Vicarios foraneos reperitur; præter eorundē registrum universale, quod apud Cancellarium nostrum aut maiorem Pœnitentiarium asservabitur.

Hujus testimonij forma talis erit.

1575. die ---- mensis ---- poenitentiae Sacramentum ministravi N----- commoranti in Parochia ---- & in primo hujus attestationis spatio Confessoris nomen, in secundo mensis, in tertio Poenitentis nomen & cognomen, in quarto Parochiae unde fuerit describetur.

In hujus fine Confessor nomen, & cognomen apponet, cum beneficii aut officii Ecclesiastici titulo, sub quo cognoscitur, puta si sit Rector, Vice-Rector, Canonicus, aut Cappallanus Ecclesiae N. aut si sit Regularis, Monasterium unde sit, nominabitur: praeter ea quae scribentur in supradictis spatijs omnia manu ipsa Confessoris, aut saltem mensis & dies, cum subscriptione scripta sunt.

Parochus hoc mandatum promulget duobus aut tribus quadragesimae Festis: nomina eorum omnium significet, quos ipse audierit, nec ad Communionem admittat, nisi eos qui testimonium attulerint tribus

ante Communionem debet ab alijs, à quibus in confessione auditi fuerint.

Hinc elapsâ Paschatis octavâ, Pœnitentium quos audierit, aut quos alij à quibus testimonium afferent in forma prædicta, audierint, nomina conferet cum libro, in quo animarum status recensetur; item Parochus si in hac urbe secundâ hebdomadâ, in Dicecesi tertiâ post dictam octavam nobis, Epistolis suis manu suâ subscriptis, significabit nomina & cognomina eorum, qui decem annorum ætate provectiores ad confessionem hoc tempore non accesserint; notatâ causâ si extra confessionem acceperit, ob quam nondum confessi fuerint.

Idem ordo in his etiam locis observetur, ubi plures sunt Parochi.

Parochus autem præter communes Instructiones, quos tam ipsis quam alijs Confessoribus tradimus, ut in ijs habeant undè populum res ad pœnitentiæ Sacramentum spe-

ctan:

stantes edoceant, debet adhuc pro suo officio aliquoties de ijs sermones habere, maximè in adventu, & à Dominica Septuagesimæ usque ad Quadragesimæ medium; verùm ne pueri qui custodiendis pecoribus foris detinentur, eâ doctrinâ priventur, eos Parochus Natalis Domini Festis, alijsque Hyemis tempore coget, horis maximè serotinis, quibus se domum recipiunt, & etiam eos, aut quemlibet in particulari, aut plures simul, prout meliùs videbitur, edocebit.

At cùm inter Pastoris officia, imprimis spectanda sit infirmorum cura, ministranda sunt Sacramenta ad mortis præparationem necessaria, quorum præcipuum est poenitentia; etiam præter Pij V. sanctæ memoriæ Pontificis Bullam ad Medicos spectantem, & præter ea, quæ Decreta nostra eâ de re continent, debet Parochus quantum poterit novisse, ubi quandoque æger aliquis de-

decubuerit; imò & ad altare monuisse
 juvabit, quod ubi quis infirmatus
 fuerit, ipsi Parocho subito Parentes
 aut vicini significant; nec ea tamen
 sufficit diligentia, cum experti mul-
 toties fuerimus, multos negligenti-
 ssimos fuisse, ut Parochum eo tem-
 pore quo adhuc poterant confiteri,
 advocarent: hinc Parochus sæpè
 quærat, si sint infirmi in Parochia,
 deindè instituat, si possit duos aut
 quatuor infirmarios, juxta Parochiæ
 necessitatem, qui sint aut sanctissi-
 mi Sacramenti, aut doctrinæ Chri-
 stianæ, aut cujusvis Congregationis
 Confratres, quorum officium sit,
 infirmos in suis regionibus dete-
 gere & eorum animæ & corporis
 necessitatibus sublevandis ut poter-
 unt incumbere, in morbis potissi-
 mùm periculosis: ante omnia au-
 tem curent, statim atque iis de in-
 firmo innotuerit, moneant Paro-
 chum, qui subito eum conveniet,
 & ad confessionem, & ad alia ad

animæ suæ salutem spectantia adhortabitur.

Alia Instructiones pro ijs, qui Sacramento Penitentia in hac Civitate & Diacesi Mediolanensi ministrando operam dabunt.

Confessor in poenitentia Sacramento non ex humana, aut temporali consideratione; sed ex salute animarum Christi Sanguine emptarum, & zelo moveatur.

Confessorum tribunalia lignea sint, ex Concilio nostro Provinciali; quæ verò pro mulieribus destinantur, in loco Ecclesiae aperto collocetur, nec nisi lucete die illæ audiatur.

Sine necessitate neminem domi audiant in suis ædibus; cum autem ad infirmarum confessiones audiendas vocati fuerint, apertum maneat cubiculum.

Concubinarij, Blasphemi, alique ex consuetudine peccatores non admittantur, quidquid dicant, & licet se emendaturos polliceantur;

nisi aliquibus ante mensibus emendationis signa Cōfessori nota, juxta ordinem ab ipso præscriptum derint.

Nec ipsi etiam usurarii, nisi rescissis contractibus fœneratoriis male accepta restituerint.

Nemo ex Clero, nisi ad hoc specialiter deputatus, confessiones excepturus sedeat.

Qui sine causa Confessores mutant, arguendi sunt; nec ad confessionem facile hic admittatur, qui ab aliis Confessoribus passus repullam fuerit; ne quod alius aut ædificaverit, aut ædificare nitebatur, destruat.

Si casuum conscientiae praxim & scientiam Confessor non calleat, quam in sacris Canonibus & Summis affectus fuerit, non ad omnes quoscunque audiendos se exponat; sed vires ex scientia sua quales sint, expendat.

Cùm aliquem pro confessione admi-

mise
acce
moc
occ

C
corū
erad

gia,
frau
nita

bora
ctun
luso
larv
diat

P
tent
cum

A
abso
tene
stren
Cor
fecit

mi-

miserit, advertat, num contritus accesserit, & an cum proposito non modò peccata, sed & peccatorum occasiones vitandi imposterum,

Cum omni diligentia peccata, eorūque occasiones, & vitia curet eradicare, qualia sunt inimicitia, litigia, Causidicorū aut Procuratorum fraudes, mulierum pigmenta, & vanitatum ornatus; diebus Festis laborare, aut vendere, vel ad vitium non necessaria, aut chartulas lusorias, vel vestes ludicras, aut larvas elocare; saltatoriam & gladiatoriam artem edocere.

Peritus sit in examinanda Poenitentis conscientia, cum debitis circumstantiis.

A satisfactiōe faciēda eos non absolvat, qui ad hanc pro debito tenentur, aut restitutione; si extrema confessione, etiam alteri Confessori facta, eosdem non satisfacisse noverit.

Nec eos quoque absolvat, qui legatis piis solvendis tenentur, nisi dicto supra modo: quod si causas impotentiae suae aliasve excusationes protulerint, ad Reverendissimum Archi-Episcopum, qui hanc sibi cognitionem reservat, remittantur.

Nec eos item absolvat, qui de rebus inventis, aut furto raptis nihil revelarint, ea licet ex edicto publico, aut monitorio Papali vel Archi-Episcopali rescierint, nisi quamprimum ea notificent.

Quae quidem notificatio circa hæreticos, aut quoquomodo hæresis suspectos diligentius observabitur.

Non eos similiter absolvat, qui falso testimonio alicujus honori aut fortunis in judicio præjudicaverint, donec ex æquo damna restituerint.

Sæpius legat, juxtaq; se tribunali affixam habeat Bullam in *Cæna Domini*, aliosque casus Sedi Apostolicæ aut nobis reservados, qui
verò

verò his casibus irretiti fuerint, ad eum mittantur, qui ab iis absolvendi potestatem habet, priusquam eos audiat, vel ab aliis peccatis absolvat.

Canonum pœnitentialium, quos ob oculos etiam habebit, peritus sit, pœnitentique dicat, ut ipsi videbitur, quæ pœnitentia pro tantis peccatis juxta hos Canones imponenda ei conveniret, ut eo majori studio ab iis abstineat, quo benigniorem in mitiganda Canonum pœnitentia Ecclesiam expertus fuerit.

Si quis casus occurrat, qui pœnitentiæ publicæ subiaceat, quales sunt ij, qui publicè, & cum multorum notitia ita committuntur, ut plurimum indè scandali apud alios ortum fuisse suspicetur, Reverendissimum Archi-Episcopum adeat, ut pœnitentia publica in aliam, si ei vilum fuerit, commutetur, sicut monet Concilium Tridentinum.

Omninò pecuniam, aliàmve rem pro confessione ne petat, aut habere se velle significet.

Cùm autem Eleëmofynæ, vel Missæ, aliæque hujusmodi erunt pro pœnitentia imponenda, nec sibi nec Monasterio, aut Ecclesiæ res eas applicet, aut cõmittat applicandas.

Idem observet in solutionibus aut restitutionibus, quæ pro rebus incertis agenda erunt, aut pro votorum commutatione, aut quacunque de causa.

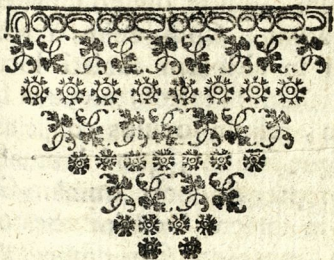
Ad primam Communionem neminem admittat, quem ter aut quater paulò antè in confessione non audierit, & de fructu & utilitate hujus Sacramenti, quantâque reverentia & integritate conscientia ad illud accedendum sit, monuerit.

Eadem prorsus eos edoceat, qui rarò communicant, illis utilitatem quâ gaudeant, maximã, si hoc Sacramentum & pœnitentiam frequentarint, declarando.

Non

Non dimittat Pœnitentes, nisi
cum assignatis contra peccata re-
mediis, aut pio aliquo exercitio, ex
quo in vita Christiana magis
proficiant

F I N I S.

*Decretum de Reformatione Sacrosancti
Concilii Tridentini Sess. 22, cap. 1.*

Nihil est, quod alios magis ad
 pietatem & Dei cultum assidue
 instruat, quam eorum vita, & ex-
 emplum, qui se divino ministerio
 dedicârunt. Cùm enim à rebus
 sæculi in altiozem sublatis locum
 conspiciantur; in eos, tanquam spe-
 culum, reliqui oculos conjiciunt,
 ex iisque sumunt, quod imitentur.
 Quapropter sic decet omnino Cle-
 ricos in sortem Domini vocatos,
 vitam, moresque suos componere,
 ut habitu, gestu, incessu, sermone,
 aliisque omnibus rebus nil nisi gra-
 ve, moderatum, ac religione ple-
 num, præ se ferant; levia etiam de-
 licta, quæ in iis maxima essent, ef-
 fugiant; ut eorum actiones cunctis
 afferant venerationem. Cùm igitur,

quo majore in Ecclesia Dei & utilitate & ornamento hæc sunt, ita etiã, diligentius sint observanda: statuit, Synodus, ut quæ aliàs à summis, Pontificibus, & à sacris Conciliis de clericorum vita, honestate. cultu, doctrinaque retinenda, ac simul de luxu, comestationibus, choreis, aleis, lusibus, ac quibuscunque criminibus, nec non sæcularibus negotiis fugiendis copiosè ac salubriter sancita fuerunt, eadem in posterum iisdem pœnis, vel majoribus, arbitrio Ordinarii imponendis, observentur: nec appellatio executionem hanc, quæ ad morum correctionem pertinet, suspendat, &c. Hoc sanctissimum sacrosanctæ Tridentinæ Synodi Decretum, vitæ sanctimonia, doctrinæ splendore, animarum zelo, divinæ gloriæ studio Eminentissimus, Gregorius Card. Barbadicus, Episc. Patavinus, sequentibus Regulis complexus est, quas Ecclesiasticis suæ Diæcesis præscripsit. * E 5 Regula

* In Libro Lettere Pastorali. pag. 115.

Regulæ vivendi.

1. Quotidie surgant post septem, aut summum octo horarum somnū.

2. Assvescant, mox ubi evigilârint, primū cogitatū Deo consecrare, dicendo verbi causâ: *JESU & MARIA, vobis dono cor meum, & animam meam.*

3. Statim, ac se vestiêrint, genibûs nixi, quinque actus Matutini Exercitii infra positos persolvant; & unâ aut saltem mediâ horâ orationi mentali vacent.

4. Facta oratione, Primam, Tertiam, Sextam, & Nonam dicant, non properanter, non ut præcisè præcepto satisfaciant, sed cum reverentia & devotione.

5. Missam celebrent; aut si nondum sint Sacerdotes, audiant, non ex consuetudine, sed omni, qua par est, ac fieri potest, reverentia & devotione.

6. Post Missam, aut aliâ horâ matutinâ, legant flexis genibûs, & detecto capite unum caput Novi

Testamenti vulgatæ Latinæ editionis (hinc singuli istud penes se habeant) & ad finem lectionis statuant , se vitam conformem acturos esse veritati , quam Christus D. N. docet eo capite.

7. Ordinent , quantum fieri potest , horas suarum occupationum , & aliarum diei actionum ; etiam horam refectionis , & somni : peculiariter verò determinent quædam tempora , quibus studio Theologiæ Moralis , Sacræ scripturæ , & aliarum rerum ad Clericos pertinentiû , omni die se se inpendant.

8. Recitent Vesperas , & Completorium tempore suo , v. g. hora secunda à meridie.

9. Post vespervas , aut alia determinatâ horâ , faciant lectionem spiritualem saltem quadrante horæ.

10. Semper recitent pridie Matutinum & Laudes circa vesperum pro die sequenti.

11. Antequam decumbant attentè faciant Generale conscientiæ Examen , & solitas preces : dein

legant puncta orationis mentalis sequenti manè faciendæ.

12. Deligant bonum Directorem animæ, eidemque confiteantur semel, aut bis in hebdomada, etiamsi nullius gravis peccati sibi conscij sint.

13. Modestum vestitum semper deferant, & vestem talarem, fugientes colores & ornatus sæculares: capillus, barba, & clerica sint iuxta decentiam & modestiam Ecclesiasticam.

14. In conversatione attendât, ne quidquam loquantur, aut agant, quod non sit ad ædificationem; memores, Ecclesiasticos debere esse exemplar laicorum.

15. Magnâ diligentia fugiant conversationem, imò etiam aspectum mulierum; multò minùs permittant illas ingredi in sua cubicula.

16. Fugiant lusus, maximè chartarum, & alearum.

17. Omni tempore vitent societate-

tates Sacerdotum ea , quæ mundi sunt, sectantium, & parùm exemplarium ; contrà ambient conversationes Ecclesiasticorum verè spiritualium.

§1. Sæpiùs interdium mentem ad Deum levent, præsertim ad sonum horologij, brevibus, sed ferventibus precibus jaculatoriis, v. g. *Ma-
lo meri, Domine, quàm amplius te
offendere. Ab Domine quando ero totus
tuus!*

19. Singulis annis faciant Exercitia spiritualia, si iis in locis degunt, ubi est commoditas.

20. Relegant primo die cujusque mensis has vivendi Regulas, renoventque propositum easdem pro viribus servandi.

*Breve Memoriale eorum, quæ Vir Ec-
clesiasticus facere debet
singulis diebus.*

1. Officium suum adimpleat ; & servet distributionem horarum, quam ipse sibi præscripserit.

2. Faciat orationem mentalem,
& lectionem spiritualem.

3. Missam celebret, & Officium
Divinum recitet, aliásque suas de-
votiones.

4. Studiis se se impendat.

5. Solita Examina conscientiae
faciat, scilicet Particulare bis in die,
nimirum paulò ante prandium, &
paulò ante coenam, super extir-
pando aliquo vitio, aut defectu par-
ticulari, aut super acquirenda aliqua
virtute: Generale super omnibus
actionibus diei.

Singulis hebdomadis

1. Saltem una vice confiteatur.

2. Interfit alicui exhortationi,
aut conferentiae spirituali.

3. Exerceat aliquod opus mise-
ricordiae, v. g. visitet infirmos, car-
ceratos: aut doceat ignorantes
res ad animae salutem spectantes.

Singulis mensibus.

1. Legat praedictas Regulas vi-
vendi.

2. Con-

2. Conferat cum Directore statum animæ suæ.

Singulis annis.

1. Faciat Exercitia spiritualia, & annuam Confessionem.

2. Relegat Rubricas Missalis, Breviarii, &c.

Omni tempore.

1. Fugiat malas societates, lusus, venationes, & negotia sæcularia.

2. Eliciat actus Fidei in functionibus, quas exercet; Spei in adversitatibus, quæ accidunt; & Charitatis in Deum & proximum.

3. Faciat sibi familiare exercitium Præsentia Dei.

4. Memor sit, se esse obligatum ad præbendum sæcularibus bonum exemplum.

Notantur aliqui libri, quibus magno eum anima proventu uti possunt Viri Ecclesiastici.

P. Joannis Busæi Enchiridion Meditationum. P. Fabij Ambrosii Spinola

nola Meditationes. P. Ludovici de Ponte. Meditationes. Manna animæ P. Pauli Segneri.

Lectio Spirituali serviunt.

Biblia Sacra, aut saltem Novum Testamentum, latinum. Instructio Sacerdotum P. Molina. Opera P. Ludovici Granatensis, præsertim Dux Peccatorum, & Memoriale. Thomæ à Kempis de Imitatione Christi. Opera S. Francisci Salesii. Exercitium de Perfectione P. Alphonsi Rodriguez. Christianus Instructus P. Segneri.

Quinque actus Exercitii Matutini.

1. Statue te in præsentia Dei; adora Eum, & agnosce esse Dominum tuum, Creatorem & Redemptorem tuum, cui omnis honor debetur, quique fons est omnis boni.

2. Age Ei gratias pro omnibus beneficiis acceptis; præsertim pro beneficiis Creationis, conservati-
onis transacta nocte, indulti ad agendam poenitentiam temporis,

vici
a-
vocationis ad statum Sacerdotalé,
si es Sacerdos.

3. Humili corde pete veniam de peccatis commissis; dole de iis ex amore Dei, ac firmiter propone, auxiliante ipsius gratia, nunquam de cætero ipsum offendere.

4. Offer Ei omnes cogitatus tuos, locutiones, & opera hujus diei, & totius vitæ tuæ, protestare, quod velis omnia esse consecrata honori, & majori ipsius gloriæ.

5. Obsecra, & ora Eum per merita Christi, Domini nostri, ut largiatur tibi gratias necessarias, tam ad fugiendum malum, quàm ad faciendum bonum; præsertim verò insta pro gratia, qua adjuvante possis hunc diem sanctè, & absque peccato transigere.

Generale Conscientiæ Examen vesperis faciendum.

1. Statue te in præsentia Dei, adora Eum, & gratias Ei age pro omnibus beneficiis, præsertim verò hoc die acceptis.

2. Pe-

2. Pete gratiam pro cognitione peccatorum hoc die commissorum, & detestatione eorundem.

3. Exige rationem ab anima tua vestigando, quæ peccata hodie cogitationibus, verbis, operibus, & omissionibus contra Deum admisseris, & iis præsertim infiste, ad quæ majorem sentis inclinationem, & in quæ soles frequentius labi.

4. Dole ex intimo corde, quòd Deum offenderis; ad quod juvat considerare infinitam ipsius bonitatem, & turpitudinem peccati: humillimè pete veniam, ac propone, auxiliante ipsius gratia, nunquam de cætero ipsum offendere.

5. Stude, eum in statum te reponere, in quo voles reperiri in hora mortis; v. g. in puncto mortis voles, te semper fugisse peccatum, observâsse mandata Dei, exercuisse virtutem, & bona opera; hinc propone te hæc deinceps facturum esse.

His peractis, est salutare, dicere: *Confiteor Litanias Lauretanas, Psalmum De Profundis pro animabus Purgatorii.*

Examen Conscientiæ Particulare, & quotidianum, à venerabili Gregorio Cardinale Barbadico, Episcopo Patavino, Viris Ecclesiasticis suæ Diæcesis supra commendatum, & prescriptum

Hujus examinis instituendi necessitas specialis est, & maxima, quia vires habemus naturæ & gratiæ limitatas, atque finitas, quæ simul adversus omnia vitia, numero multa, viribus robusta, efficaciter pugnare non possunt, ideoque aliquod particulare vitium aggredi oportet, quo superato aliud prosternatur, ut sic tandem ad concupitam mentis libertatem, & puritatem veniamus.

Docuit hoc examen S. Joannes Chrysostr. hom. in Joan. 22. his verbis: *discamus igitur, & vitia nostrâ recensentes, ea tempore corrigamus,*

& hoc mense unum, alio aliud, & ita subsequenter meliores efficiamur, & sic tanquam per gradus quosdam ascendentes, per scalam Jacob ad celum pervenimus. Cùm autem per singulos menses pugnam adversus quodlibet vitium arripiendam esse dicit, non ita accipiendum est, ac si his tantùm diebus cujusque vitij pugna concludatur, nam sæpè oportet adversus unum vitium per multos menses, imò annum integrum pugnare, sed certum tempus pro incerto poluit, ut doceret nos eo fervore adversus singula vitia pugnare, ut cujusque victoria brevi tempore obtingat.

Forma, seu methodus Examinis Particularis.

Examen particulare tria continet tempora, & duas examinandi sui vi-ces.

Primum tempus est, manè statim, ac è lecto surgimus, hoc proponere quisque debet, quàm diligentissimè

ab illo sibi vitio, & defectu particulari cavere, in quo se corripere vult, aut emendare; atque ad hoc auxilium à Deo petere, invocare etiam aliquem ex sanctis, cui peculiariter devotus est, præsertim beatam Virginem.

Secundum tempus est meridies, in quo primum examen est faciendum, quod tria puncta complectitur.

Primum est gratiam à Domino petere, ut reminisci queat, quoties in defectum illum incidit, de quo particulare examen instituitur.

Alterum, rationem ab anima sua, defectus, vel vitij hujus exigere per tempus jam inde ab illa hora, qua surrexit, ac propositum concepit usque ad præsentem horam elapsam discurrendo, atque excutere, quoties in illud prolapsus sit. Tum totidem notanda sunt punctula in linea quadam in libello, quem ad eum usum paratum habebit, exarata, quoties in id se prolapsus esse sentiat.

Ter-

Tertium denique punctum est poenitere, quod lapsus sis, veniam hujus rei petendo, ac propositum quoddam concipere, in id à meridie per Dei gratiam non relabendi.

Tertium tempus ipsa vespera est, antequam nimirum cubitum concedatur, tunc secundo examen eo plane modo, quo in meridie, per tria illa puncta instituendum, jam inde ab ultimo examine usque ad præsens discurrendo, & totidem in alia linea secunda notando punctula, quoties se videbit impegisse.

Documenta sex, utilia ad faciliorem & celeriore peccati, seu vitij cujusvis extirpationem.

I. Ut quotiescunque in particulare illud vitiũ cadis, mox doleas de lapsu, manu leviter ad pectus admota; quod fieri potest etiam, cum apud alios agis, ita ut hi non advertant, quid facias.

Hunc verò internum detestationis actum animò pacatò excita, ut
non

trà , & à meridie usque ad vesperam, statuendo diligenter tibi cavere hodierno die , non conijciendo oculos in crastinum ; quia alio die , quid futurum sit, Deus novit.

3. Interdiu sollicitus sis, ne labaris: & si aliquoties errare contigerit, tantùm absit, ut animum despondeas quin potiùs occasionem sume nova proposita excitandi, (qualia enim sunt præposita, talis solet esse profectus;) ita ut toties renovanda sint proposita, quoties in defectum labi contigerit. Sic generosus equus, qui offendit, & cadit, mox surgit, & cum majore conatu pergit ulterius. Solent aliqui ad númerandos lapsus globulos quosdam secum ferre in funiculo appensos.

4. Ut vesperi, factò jam examine, temporis pomeridiani puncta conferas cum antemeridianis, ut videas nimirum, num aliqua secuta sit emendatio.

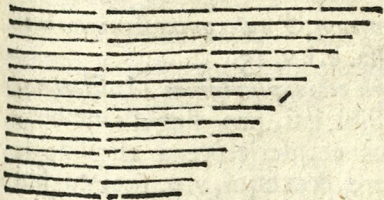
5. Ut

5. Ut diei secundæ atque præcedentis examina invicem conferas : considerans ecquid emendationis intervenierit.

6. Collatis hebdomadarum duarum inter se examinibus pari modo, factæ vel omissæ emendationis rationem habe.

Item notandum est, ex sequentibus lineis primas duas ceteris longiores deputari diei primæ, puta Dominicæ : secundas verò diei lunæ, paulò breviores : & ita deinceps : quemadmodum indies minui convenit erratorum numerum.

F

Oray

FORNICATIONE

Oratio manè, meridie, vesperi cum innovatione boni propositi recitanda.

Deus, qui diligentibus te facis cuncta prodesse, da cordibus nostris inviolabilem tuæ charitatis affectum: ut desideria d. tua inspiratione concepta, nulla possint tentatione mutari. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Proderit quoq; subinde per diem has, similésque ruminare sententias.

Obsecro Domine, ut de vinculo improperij hujus absolvas me. aut certè desuper terram eripias me. Verba Saræ Tob. C. 3. V. 15.

Vide Domine dolorem meum, & laborem meum, excoque ad purum scoriæ meam, & aufer omne stannum meum. Isa. C. i. v. 25.

Juvabit etiam plurimum ad victoriam.

1. Sibi ipsi pro singulis vicibus, quibus ceciderit poenæ aliquid injungere, & exequi, v. g. tot ictus sibi disciplinæ infligere, toties capillum vellere, humum osculari, lambere; toties recitare Pater, & Ave, aut u-

num ex Psalmis, aliasque hujusce-
modi pœnas subire, quoties in vitium
id lapsus fuerit.

2. Sub initium, aut finem confes-
sionis, de facto, aut neglecto hoc
examine, ad Confessarium referre;
magis, etiam speciatim à postrema
confessione instituta numerum la-
psuum recensere.

Haftenus de praxi examinis ad vi-
tium eradicandû, defectus tollendos.

Eadem praxis non minùs virtuti
animo inferendæ, firmandæque ser-
viet; si ad similitudinem fere prio-
ris industriæ, cùm primùm quis sur-
rexerit, certum sibi statuatur externa-
rum & internarum actionum virtu-
tis, cui incumbendum putet, nu-
merum ac determinatum, quem ho-
ris antemeridianis expleat. Pro-
derit autem prospicere occasiones
actionum virtutis illius exercenda-
rum. Deinde verò à seipso sub me-
ridiem rationem exigat, & an defle-
xerit à proposito in numero suscepto

virtutis exercendæ observet, tot notulis lineæ superadditis, quot actus eliciendos omiserit.

Denique alium tum etiam numerum statuatur, magis accuratè servandum, de quo sub vesperam disquirat, num proposito meridião, intentionique responderit, servatis notarum apicibus, punctisve, ut supra.

Oratio, quæ supra, hinc etiam servire poterit, nisi malis sequentem.

Deus innocentiae restitutor, & amator, dirige ad te tuorum corda servorum, ut Spiritûs tui fervore concepto, & in voto inveniantur stabiles, & in opere efficares. Per Christum &c.

Prior modus Examinis particularis magis servit viæ purgativæ, posterior illuminativæ: pro via unitiva valebunt, quæ sequuntur aspirationes frequentius eructandæ.

Diligam te, Domine, fortitudo mea, dulcedo mea.

Mibi adharere Deo bonum est.

O quam bonus & suavis est spiritus
tuus in omnibus!

Quam bonus Israël Deus, his, qui
recto sunt corde!

Quis mihi det, ut moriar pro te? &
cognoscant te omnes fines terræ?

Non mea, sed tua sanctissima volun-
tas à me, circa me, de me, in me, per
me, fiat O amantissime Jesu.

Sanctificetur nomen tuum!

Deus meus & omnia.

Quid mihi est in cælo, & à te, quid
volui super terram? Deus cordis mei,
& pars mea Deus in æternum!

Dominus pars hereditatis meæ, &
calicis mei.

O quam mihi sordet terra, cum Cæ-
lum aspicio.

Oratio.

Deus, qui diligentibus te bona invisibi-
lia præparasti; da cordibus nostris in-
violabilem tuæ charitatis affectum, ut te
in omnibus & super omnia diligentes,
promissiones tuas, quæ omne desiderium
superant, consequamur. Per Christum.

Vel

*Sancti nominis tui, Domine, timorem
pariter, & amorem fac nos habere per-
petuum, quia nunquam tua gubernatio-
ne destituis, quos in soliditate tuæ dile-
ctionis instituis. Per Christum Domi-
num nostrum. Amen.*

Indiculus vitiorum pro examine.

Aspectus curiosus.

Cachinni, seu risus immoderatus &
effusus.

Clamor inconcinnus.

Commendatio, & laus propria cum
jactantia.

Contentio clamorosa.

Conversatio liberior cum altero
sexu.

Curiositas audiendi, sciendi.

Dicta aculeata, & mordacia.

Excitatio strepitus in mensa, cubi-
culo, loco publico.

Gula, appetitus cibi, potusque inor-
dinatus.

Iræ impotentia.

Injuriosa & amara verba.

Læſio famæ abſentis.

Mendacium jocoſum , officioſum.

Negligentia in divinis , in rebus officij.

Otiôſæ fabulæ.

Sales & lepores minùs urbani.

Societas noxia , periculôſa.

In horum locum ſupponere , aut his addere quilibet poterit , ea , quibus vitandis maximè laborat; vitium autem quodcunque illud fuerit in ſuperiori margine libelli ad examen particulare deſtinati ad ſingulos meſes pro memoria annotari convenit , ut contra quid , ut quando ſuſceptum prælium , & in præſens , & ſecuturis temporibus conſtet.

Ad eligendam materiam examinis particularis , quæ maximè conveniat , ſi iſtud circa aliquem defectum faciendum ſit , conſiderandum eſt , an gravis ille , alijs offendi-culo & ſcandalo ſit ; an aliorum defectuum ſit radix & cauſa ; an ex ve-

hementi aliqua passione oriatur, quæ hominem à se abalienet, atque abripiat, ita ut hinc majus sit periculum in illos frequentius impingendi; an secundùm statum præsentem negotiorum, quæ tractantur, vel personarum, cum quibus ea tractantur, sit vicinior occasio in similes defectus relabendi.

Si verò examen faciendum sit circa virtutes, considerandum est, an hæc vel illa virtus meæ vocationi magis conformis sit; an occupationibus & ministerijs, in quibus versor, magis sit accommodata; an occurrat defectibus, in quos frequenter labi soleo, & passioni, in quam propensior sim, &c. Omnibus hisce consideratis, virtutem illam, aut defectum, in quibus plures ex dictis rationes concurrunt, sibi pro examinis hujus particularis materia seligat.

Tandem, ut quisque materiam hujus examinis eligat meliùs, & tutiùs, aperiat directori animæ conscientiam

tiam suam, & ejus consilium sequatur.

Judiculus virtutum pro examine.

Conformitas cum divina voluntate.

Custodia linguæ.

Custodia sensuum, præsertim visus, tactus.

Dulcedo & mansuetudo cum proximo.

Exacta functionū officij peractio.

Humilium officiorum exercitatio.

Intentio pura gloriæ Dei.

Misericordia & amor erga pauperes.

Memoria præsentia Dei.

Memoria præsentia sancti Angeli

Custodis.

Memoria passionis Christi.

Memoria mortis, judicij, &c.

Modestia incessus, sermonis, &c.

Prompta & devota executio voluntatis Superiorum.

In proximo divinæ imaginis agniti-
tio, maximè in superiore.

Tolerantia! injuriæ, & contem-
ptus.

Vestitus decentia, modestia.

Zelus fortis, & constans anima-
rum.

*Index copiosior Materiae pro examine
particulari ex R. P. Alphonso Rodriguez
Part. 1. tract. 7. cap. 5. desumi potest.*

Synopsis Articulorum

Fidei, quæ in Missione, ac cujusvis
sermonis fine recitari potest, desump-
pta ex opere cœlesti doctrina reple-
to, intitulato: **Missionarius**

Apostolicus. R. P. Joannis

Junij, Presbyteri Oratorij JESU,
celebris per Galliam Missionarij

1 Mundus hic non semper exti-
tit; sed Deus illum in tempore ex
nihilo condidit voluntate sua; a-
deò namque potens Deus est, ut
momentò, quæ vult, condat & fa-
ciat.

2. In nostrum usum condidit hunc mundum, omnesque creaturas: Solē ut nos illuminet, terram, ut nos sustentet, & producat fructus, &c. Verūm nos pro semetipso fecit: in mundum nos misit, non ut bona mundi congregemus, nostrisque oblectamentis vacemus, sed ut ipsum, Dominum ac Creatorem nostrum cognoscamus, diligamus, ei obediamus & serviamus, atque ita regnum cœlorum mereamur.

3. Non est, nisi unus Deus in tribus Personis, quæ sunt Pater, Filius, & Spiritus sanctus.

Pater est Deus, Filius est Deus, Spiritus sanctus est Deus, verūm non sunt tres Dii, unus Deus est in tribus Personis.

4. Pater, Filius, & Spiritus sanctus, sunt æquè potentes, sapientes, sancti, senes, nec unus prædominatur alteri, quia sunt unus idemque Deus.

5. Dei Filius, secunda in Trini-

tate Persona, pro nobis homo factus est, & JESUS Christus appellatur. Si vis, ut salvet te, nôsse oportet, quis ille sit. Dum ex te quæritur: quis est hic JESUS Christus? Responde: Dei Patris Filius est, pro nobis homo factus in sanctæ, ac immaculatæ MARIÆ Virginis utero, verus Deus, ac verus Homo.

6. Deus pater est verus Deus, sed non est homo; non habet corpus, sed purissimus & omnipotens spiritus est, qui per immensitatem suam ubique est. Spiritus S. est verus Deus, sed non est homo, non habet corpus, sed purissimus & omnipotens est spiritus, qui per immensitatem suam ubique est. Filius est verus Deus, estque purissimus & omnipotens spiritus, qui per immensitatem suam ubique est; at non solum Deus, sed etiam homo est.

7. Semper Filius extitit Deus, non Semper homo. Deus Filius genitus est à Patre ab omni æterni-

nitate, non carnaliter, non corporaliter; nam Deus Pater nec corpus, nec carnem habet, sed Filium ab æterno spiritualiter generat suo intellectu Divino.

8. Igitur Filius semper fuit Deus, non semper homo: à mille septingentis, & aliquot annis homo est. Pro nobis factus est homo, ut nos redimeret ex captivitate diaboli: omnes enim ob peccatum primi parentis, & peccata propria damnaremur, nisi nos redemisset

9. Concepit Filium Dei MARIA Virgo 25. Martii, & Virgo permansit; concepit enim, non ut reliquæ mulieres, sed gratiâ, & operatione Spiritûs sancti

Peperit eum media nocte, & collocavit in præsepio.

10. Christus triginta tribus annis in magna paupertate, ac pœnitentia ob peccata nostra vixit.

11 Homo factus est, ut pro nobis pateretur; si enim Deus tantum

fuiſſet, pati non potuiſſet; Filius ut Deus, ſpiritus puriſſimus tantum eſt, ſpiritus autem cruci affigi nequit: ut crucifigeretur, humanum corpus atque animam aſſumſit.

12. Die Veneris ſancto in Cruce pro peccatis noſtris mortuus eſt; tertia poſt mortem die anima Chriſti reaſſumſit corpus, & vivum reddidit, atque in Paſchatis die Chriſtus à mortuis glorioſus reſurrexit.

13. Quadraginta poſt Reſurrectionem diebus apparens Apoſtolis, & loquens de regno Dei, die Aſcenſionis in coelum aſcendit. Die Pentecoſtes Eccleſiæ ſuæ Spiritum S. miſit, ut eam ſua aſſiſtentiâ gubernaret.

14. De coelo in terram Angelis ſtipatus aliquando rediturus eſt ad nos iudicandos. Reſurgemus omnes, corpora reaſſumemus, & corâ eo comparebimus ad reddendam totius anteaetæ vitæ rationē. Qui reperti fuerint ejus mandata obſervāſſe,

vāsse, sanctè vixisse, securi gaudebunt, eòsque unà secum in cœlum deducet, ut omnibus deliciis, atque honoribus æternùm fruantur. Qui verò reperti fuerint peccata mortalia comississe ac in iis è vita decessisse: ut sunt blasphemi, testes falsi, instrumenta falsificantes, vindicativi, luxuriosi, fœminæ impudicæ, latrones, debita non solventes, injustè litigantes, similésque alij, à Christo, justissimo iudice in infernum, ubi æternaliter ardebunt, absque ullo dubio deicientur.

15. Ad largiendum nobis gratiam suam, præcipuè tria nobis reliquit Sacramenta. Primum est Baptismus. In casu necessitatis, quisvis homo, seu vir, seu fœmina, etiam infantis Pater, aut Mater, si alter desit, baptizare potest. Infans autem hoc modo est baptizandus: fundatur aqua naturalis supra caput infantis; Si verò supra caput non potest fundi, fundatur supra pectus, brachium, manus, aut pedes, ac persona baptizans tum, dum

aquam fundit, dicat: *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.*

16. Si infans in alia corporis parte, quàm in capite, baptizatus, deinde caput exhibeat, promptè super infundenda est aqua, ac dicedù: *Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* Si dubitatur, proles viva, an mortua sit, dicatur: *Si vivis, ego te baptizo in nomine, Patris, & Filij, & Spiritus sancti,* Baptizans autem intendat facere, quod facit Ecclesia Catholica. Etenim infans sine Baptismo è vita decedens Deum nunquam videbit, & hinc æternùm infelix erit.

17. Si foemina prægnàs in mortis articulo existit, protinus advocetur Chirurgus, qui cùm de matris obitu certò constiterit, aperiat uterum, extrahat infantem, ut baptizetur. Error est, credere, infantè eodem, quo mater obit, momento mori; interdum horæ quadrante, dimidiâ horâ, & ultra post matrem vivit.

18. Ad baptizandum infantem non est necessaria aqua benedicta; sufficit naturalis, id est, qualem Deus creavit: talis est aqua putei, fontis, fluvij, pluviae, nivis liquefactae. Oportet, ut supradictum est, fundere aquam supra caput infantis.

19. Alterum ex praecipuis Sacramentis est Poenitentia. Ut quis rite confiteatur, duo minimum requiruntur.

Primum ac principale, in quo saepe deficiunt poenitentes, est, ut priusquam te tribunali Poenitentiae sistas, saepius magno cum affectu Deum depreceris, ut tui misereatur, te convertat, cor tuum tangat, contritionem donet: ut auxiliatricem tibi manum porrigat, qua adjutus, agnito miserrimo pravitatis tuae statu, in quo jaces, te ipsum erigas. Invocanda quoque est Beata Virgo, Mater misericordiae, implorandi Sancti Dei, & faciendae eleemosynae, aliaque hunc in finem pia opera sunt praestanda. Dolor ingens excitandus est ob Deum infinite bonum, & su-

per omnia amabilem, peccatis offensum: insuper vera ac firma adesse debet voluntas, mediante ipsius gratia, nunquam amplius ipsum offendendi.

20. Secundum est, ut sacerdoti omnia detegantur peccata gravia, ac ne unum quidem occultetur. Ne vereamini totam conscientiam vestram aperire, cogitate, quòd Confessarij magna cum dulcedine, ac teneritudine amoris, (licet enormia, infamia, ac numerò multa sint peccata vestra) sint vos excepturi, velut Pastor oves errantes; ab omnibus absoluturi, ut Deo animas vestras lucrentur. Si pudet vos Confessarijs notis (quanquã vos pudere minimè oporteret,) peccata vestra exponere adite eos, qui vos non noscunt, nunquã viderunt, nec fortè visuri sunt: cum peccata eis confessi fueritis, ab ijs mundati estis: nec est deinde obligatio in hora mortis, aut tempore Jubilæi eadem repetendi.

21. Tertium est Sacrosanctæ Eucharistiæ Sacramentum, credendum est

est, in sacra hostia, quæ in Missa elevatur, atque in illa quam in Communionem sumitis, post pronuntiata à Sacerdote verba præsentem esse Jesum Christum, vosque eundem in ea sumere: non est in ea tantum imago, aut figura Christi, sed ipsamet est Christi Persona realiter. Non est in sacra hostia Christus ut in imagine, vulgò dicta, *Crucifixus*; Crucifixus imago est, nobis repræsentans, quo pacto Salvator pro nobis in cruce mortuus sit. In hostia verò non est imago, aut similitudo Christi tantum, sed est ipse JESUS Christus. Christi caro, vivus Deus, vivus Homo sacra in hostia est nempe Homo Deus - Jesus Christus Dominus noster: caro ejus, corpus, sanguis, anima, Divinitas; totus ibi ita realiter est, ut in visceribus Mariæ virginis erat; ita verè, ut in cælo est ad dexteram Dei Patris sedens.

Admonitio ejusdem Authoris, Viri Apostolici, & zelo animarum pleni.

Lector mi, per viscera misericor-

dia JESU te adjuro, ut cum zelo & fervore in fine omnium sermonum supradictos Fidei Articulos legas. En rationes! affirmant S. Thomas, S. Bonaventura, & alij DD. omnes adultos sub mortali esse obligatos ad sciendum dictos Articulos: plures omnium Ordinum Authores docent aliquos ex his Articulis esse necessarios scitu necessitate mediij. Ni crebro inculcentur, illos vulgus capere non potest. Inquies: hi Articuli in Catechesi docentur? At major adultorum pars non interest.

Non crederes, quot mulieres apud me se accusarint, quod infantes sine Baptismo decedere ex hac vita, negligentia sua, siverint, ne diffamarentur, utque suam famam conservarent: quia ignorabant, infantes sine Baptismo decedentes non salvari.

Ah quot animas lucrareris, si sæpe istud prædicares, ac bene inculcares materiam & formam Baptismi!

Mihi ipsi, qui hæc exscribo, constat, duos infantes paucis abhinc annis sine Baptismo è vivis decessisse,

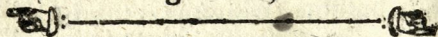

quòd qui aderant, & morientes spectabant, ignorârint, qua ratione Baptismus sit conferendus.

Si non potes omnes Articulos post singulos sermones recitare, saltem modò hos, modò illos recita, prout deprehenderis horum, aut illorum in rudiori gente ignorantiam: ita fiet, ut intra anni spatium vulgus probè edoceatur hos fidei Articulos; præsertim, si in fine sermonum, quos ad numerosum auditorium habebis, zelo lucrandarum Deo animarum accensus hos omnes fidei Articulos è cathedra recitaveris. Minimè reputa tibi istud in contemptù cessurum, zelù tuum extollent prudentes. Quid multis? Quærendus est Deus, quærendæ sunt animæ; judiciù Dei rudis mundi falsæ opinioni est præferendum. Si glóriam Dei, & animarum salutem sincerò ac purò zelò quæsièris, honoris tui curam habebit Deus, & exaltabit te in tempore tribulationis.

Adverte Lector, non asseri, omnes circumstantias, quæ in hac Synopsi ponuntur, esse de fide, sed eas explicationis gratiâ adjectas esse.

Quinque Selectæ Resolutiones de Baptismo, & Extrema Unctione.

Resolutio 1. *Infans nondum in aliqua sui corporis parte natus, sed adhuc in utero matris clausus, in extrema necessitate licitè Baptizari potest.* Ita P. Ludovicus Scildere de Princip. Consc. tract. 6. c. 2. n. 9. & 10. Jacobus Pignatelli tom. 1. Consult. 153., qui refert huic dissertationi occasionem obstetrices dedisse, quarum aliquæ Romæ jussu Eminentissimi Vicarij examinatæ affirmârunt infantes in utero posse abluï. P. Georgius Gobat de Baptismo. n. 57. P. Jacob Wiestner tom. 3. tit. de Baptismo n. 9. 10. & 11. P. Dom. Viva Curs. Theol. part. 3. Disp.

Disp. 1. quæst. 7. citans Præp. Ledesm. Bonac. Laym. Lezan. Less. Coninch. Dicast. Tann. Martinonium. P. D. Gabriel Gualdo, Clericus Regularis, qui præ ceteris summa cum eruditione, ac animarum Zelo huic opinioni adhæsit, eamque in bono lumine collocavit opusculo hac de re edito Patavij 1712. intitulato; *Baptisma Puerorum in utero existentium*, in quo pro hac benigna opinione ultra 20. Authores allegat.

Contrariam sententiam videntur fere per quindecim sæcula docuisse SS. Patres, & Doctores usque ad annum 1490., quo tempore cœpit Profundissimus Gabriel Biel de hac dubitare, advertens, quod SS. Patrum mentem possimus benignè interpretari.

Probatur. Quia Infans, sic constitutus, est subjectum capax Baptismi; nam est homo non baptizatus, & potest tingi, sive abluui aqua, omniâque hic interveniunt, quæ ad
Sacra-

Sacramentum Baptismi requiruntur, nimirum materia, & forma, & intentio debita, ac subjectum Baptismi capax.

Confirmatur ex Trident. Sess. 5. Can. 3. ubi anathemizatur, qui negat Christi meritum per Sacramentum Baptismi in forma Ecclesiæ ritè collatum tam adultis, quàm parvulis applicari; cùm autem etiam infantes in utero matris positi sint parvuli (dicitur enim Genes. 25., quòd in utero Rebeccæ collidebantur Parvuli, nempe Jacob & Esau) sequitur, quòd etiam pro eiusmodi infantibus institutum sit à Christo Domino Baptisma, ita ut ijs profit, si possint aliquando physicè abluì. Eadem doctrina habetur in cap. *Firmiter* de Sum. Trinit.

Dices : Rituale Romanum ait : *Nemo in matris utero clausus baptizari debet; at si infans caput emiserit &c. itè: si aliud membrum emiserit, baptizetur, &c.* Respondeo cùm Pignatelli, hæc

ur, in-
ti-
s.
e-
n-
tè
u-
a-
r-
,
-
)
i
o

verba, si bene considerentur; pro nobis facere; nam in casu nostro infans non est in toto rigore clausus in utero matris; sicut non debet dici clausus in carcere, qui stat ad ostium carceris apertum, ut egrediatur, quamvis nullam corporis partem foras extulerit: præsupponitur enim infans jam aperuisse ostium uteri, saltem quantum necessarium est, ut aqua ad ipsum pertingat; imò ut manibus obstetricis tangi possit ipsum corpus infantis.

Pro praxi noto 1. Infans instante partu se solvit à secundinis, illas pedibus & manibus lacerando. Ita Hippocrates, & multi alij medici apud Gualdo n. 66. Quòd si aliquando secundinæ prius non lacerentur, hoc fieri poterit ab obstetrice. Ita docent Practici secuti Albucasim L. 2. c. 75. hæc scribentem: *Deinde intromittat (in uterum) obstetrix intra digitos suos spatulum parvum, & findat cum eo secundinam, & secet eam ungue suo*

G

suo

fuo, donec effluat, quod est in ea de humiditate.

Nota 2. Bisariam infans in utero existens ab obstetrice abluipotest. Primò quidem aliquo instrumento, quo iniiciatur aqua in uterum, sicut Chirurghi tali istrumento utuntur ad iniiciendos convenientes humores in ipsum uterum, quando laborat v. g. hydrope & illud vocant Clysterem. Secundò immittendo manum in uterum, & habendo intra digitos parvam spongiam, aut telam subtilem, aquâ imbibitam: aqua verò debet esse calida, quia frigida noceret utero.

Primus abluendi modus certò fieri potest, ut videre est apud Gualdo n. 54., ubi allegat Franciscum Mauriceu, Gallum, qui ostendit hunc modum abluendi infantem per instrumentum Italicè dictum, *Siringhetta*, esse facilem. Idem Mauriceu docet, ut cognoscamus, an infans in utero sit vivus; ut manu *in matricem immis-*
sa.

, & infantis brachio apprehenso, vel vase umbilicali, tactu percipiamus, an arteriæ motum suum peragant, necne.

Quo ad secundum abluitionis modum, dubitandum non est, instante partu sæpe posse immitti manum in uterum, & sic spongiâ, vel telâ subtili, madefactâ infantem abluui. Accipiat quis sinistra infantulum recenter natum, ponat dexteram supra ejus pectus, videbit puerulum esse majorem manu, tum longitudine, tum latitudine, tum profunditate. Tum in hunc modum secum ratiocinetur: hic infans, qui major est manu, potuit egredi ab utero, ergo hæc manus, quæ minor est, poterit ingredi in uterum. Præterea aliquando infans duplicatus nascitur; hoc certè longè minor est manus; ergo multò magis poterit ingredi, præcipuè cùm habeat majorem vim faciendi sibi viam.

Ex his, quæ apud obstetrices,

Chirurgos, & Medicos sunt incon-
 cussa, infero dari sæpe casum, in quo
 cavitas uteri sit aperta, & tamen in-
 fans sit intra cavitatem, & nulla pars
 extra appareat: atque hic casus anno
 1705. die 26. Decem. hora 22. Patavij
 accidit P. Gualdo. Assistebat is fœ-
 minæ gravidæ animam agenti, quæ
 parere nequibat. Cùm obstetrix
 cognovit ex tactu caput infantis esse
 in orificio interiori, præcepit ei, ut
 tela subtili, aquâ imbuta infantem ab-
 luere conaretur, quod Deo dante
 obstetrix peregit. Insperatò postea
 natus est fœtus, & iterum sub con-
 ditione baptizatus fuit ob dubium,
 quod ingerit opposita opinio.

Cæsar Fortini, Egregius Chirur-
 gus Monticuli in Piceno anno 1704.
 die 18. Octob. infantem in utero ba-
 ptizavit, & sedulò hanc veritatem
 obstetrices edocere studet. D. Pe-
 trus Morten, SS. Theologiæ Doct̃or,
 Zelosus Anzbaci in Austria Parochus,
 iussit 24. Maij anno 1720. infantem
 in

in utero matris existentem tela subtili aquæ calidæ immersa baptizari. Alij quidam magni viri, uti testatur Jacob. Pignatelli tom. 1. Consult. 153. n. 36. secuti sunt hanc practicam sententiam, nominatim Franciscus Paparettus, Parochus S. Mariæ in Cosmedin, Vir exquisitæ eruditionis. Utinam præclarorum, & Zelo-
lorum horum Virorum exemplum cæteri, præsertim Pastores animarum, imitentur in gratiam parvulorum in utero matris decedentium; ita enim plurimum conferrent ad non paucos in perpetuum salvandos.

Resolutio 2. *Peccat graviter, qui negligit Baptismum conferre pueris in utero existentibus, quoties possunt aliquatenus aperto utero abluï, si sint in vita discrimine.* Ita P. Dominicus Viva Curs. Theol. part. 3. disp. 1. q. 7. n. 4.

Prob. ex communissima doctrina apud Dianam p. 3. tract. 3. res. 9. Quoties possumus citra grave incommodum subvenire proximo periculi-

tanti circa æternam salutem, sequendo opinionem probabilem, ad id sub gravi obligamur: in casu autem nostro, sequendo opinionem probabilem primæ Resolutionis, subveniremus infantibus circa æternam salutem periclitantibus; ergo tenemur sub gravi juxta laudatam opinionem illos baptizare; quamvis sub conditione (si sint capaces) ob incertitudinem, & meram probabilitatem talis opinionis.

Et sanè ex cap. *De quibus*. de Baptismo, Baptizandus est sub conditione foetus in dubio an sit homo, vel monstrum, an sit vivus, vel mortuus; ergo à potiori baptizari debent sub conditione infantes in utero existentes, quoties abluì possunt saltem per aliquod instrumentum, puta per fistulam, seu clysterem, aut spongiâ aliquâ intra digitos positâ; quia non solum est in dubio positum, an sint Baptismi capaces, sed etiam valde probabile est, quod sint capaces, tum ob

rationes adductas, tum ob authoritatem Recentiorum, qui de hac re quæstionem instituerunt. Possunt autem abluī dictis modis, quando aut uterus aperitur à foetu tentante egressum irritò conatu, aut uterus à Peritis inciditur, prout sæpe citra periculum vitæ prægnantis factitatum est.

Neque obstat reverentia Sacramento debita, quò minùs possit sub conditione conferri Baptismus, ita ut exponatur periculo frustrationis. Nam ex doctrina subtilissimi Doctoris in 4. dist. 3. qu. 2. communiter recepta; quando in Sacramentis conficiendis urget necessitas, tunc citra ullam irreverentiam adhiberi potest, ac debet materia, forma, aut opinio, quæ hic & nũc haberi potest, ut subveniamus proximo extremè indigenti; cum Sacramenta instituta sint in bonum fidelium; ut proinde potiùs exponendum sit Sacramentum periculo-

lo frustrationis, quàm homo periculo æternæ damnationis.

Resolutio 3. *Baptizatus ab hæretico aliquando sub conditione baptizandus est.* Ita Ludov. Scildere de Princip. Consc. trac. 6. cap. 2. n. 13. Certum enim est baptizadû esse sub cõditione baptizatû ab hæreticis illis, à quibus in baptizando committi solet defectus quo ad aliquid essentialè, sive materiam, sive formam, sive intentionem. Quinam autem illi sint, discendum est ex ijs, qui frequenter modum baptizandi ab ijs usurpari solitum observârunt.

Synodus Mechliniensis anno 1607. 26. Junij sic statuit Tit. 3. de Baptismo C. 6. *Quia frequens experientia docet modernos hæreticos saepe contra receptam Ecclesiæ consuetudinem, & antiquissimam traditionem baptizare, uno aquam fundente, altero formam pronunciante; ab hæreticis baptizati sub conditione baptizantur.* Quæ Synodus anno 1608. quarto kalendas Maij

Maij approbata fuit à Paulo V. Cef-
fare tamen videtur hoc præceptum,
quando Baptismus ab hæreticis col-
latus est in loco, in quo defectus ille
feu similis, v. g. baptizandi in a-
qua rosacea, contingere non solet.
Unde Petrus Marchant Commissarius
Generalis Patrum Minorum in suis
resolutionibus de Baptismo casu 2.
censet non debuisse rebaptizari, &
reordinari aliquem Sacerdotem, qui
ab hæretico baptizatus in tali loco
fuerat, eò quòd decretum concilij il-
lius tunc cesset. Nec timendum es-
se à defectu intentionis: eò quòd hæc
rectè præsumatur esse in quo vis etiam
hæretico, qui censendus est juxta
Christi præceptum velle baptizare,
cùm propter illud baptizet, sicut qui-
vis celebrans, & absolvens præsumi-
tur habere intentionem. Adde
hæc præcipuè habere locum, quan-
do Baptismus àb hæretico fit publicè
in templo juxta ritum in Rituali hæ-
reticorum propositum, eò quòd de-
fe-

fectus, si quis intercederet, facile ab aliquo præsentium deprehenderetur. Huc facit constitutio Philippi Rovenij, Vicarij Apostolici in Hollandia edita anno 1638. 12. Decemb. *Baptizati ab hæreticis non facile de novo baptizentur, nisi constet omnino aliquid substantiale circa illos prætermissum, vel rationabiliter de eo dubitetur.*

Sed hisce dictis non acquiescunt plures, quorum auctoritate Pastorale Mechliniense auctum, & recognitum prodijt anno 1649. In quo sic habetur sub Tit. de Sacramento Baptismi. *Et quia nostri temporis hæretici pro insatiabili suo in Ecclesiam odio Sacramentorum formas plerumque invertunt; materiam contemnunt, aut legitimam intentionem non habent, merito Baptismus ab eis collatus de nullitate suspectus haberi debet. Proinde ab ijs baptizati sub conditione baptizentur. Quod decretum etiam ex jure naturæ observandum est in locis nonnullis, in quibus ministri de cathedra* Con-

concionatoria baptizaturi, digitum tantum intingunt in aquam, & sic deinde infantem aspergunt, non curantes an in carne, an in vestibus. Item in ijs, in quibus ministri hæretici baptizant puerum sub conditione: si sis prædestinatus.

Ex his infero 1. baptizandum esse sub conditione baptizatum ab hæretico, qui vult amplecti fidem Catholicam, quando *rationabiliter* de baptismo dubitatur. 2. Baptizandum esse sub conditione eum, qui ab hæretico baptizatus, amplexus est fidem Catholicam, vultque matrimonialiter copulari, ubi simile *rationabile* dubium est de Baptismo; quia hoc Sacramentum est janua reliquorum.

Infero 3. Viros Zelosos, & Parochos debere in dictis casibus accuratum instituire examen de Baptismo ab hæreticis collato, ut statuant: an talis Baptismus sit sub conditione repetendus, necne.

Resolutio 4. *Pueris cum ad usum*

rationis pervenerint, conferenda est *Extrema Unctio*; iisdem conferenda est sub conditione, quando dubitatur, an habeant usum rationis. Ita P. Ludovicus Scildere loco laudato cap. 6 n. 54.

Pars 1. Resolutionis constat ex Pastoralis Mechliniensis, in quo dicitur: *Pueri, qui carent usu rationis, unguendi non sunt; secus est de pueris periculose agrotantibus, qui peccati mortalis ac confessionis capaces sunt, licet sint solum octo, aut novem annorum.* Idem constat ex Rituali Romano Tit. de Sacramento *Extremae Unctionis*, ubi dicitur: *debet autem hoc Sacramentum infirmis praeberi, cum ad usum rationis pervenerint.* Idem docent apud la Croix L. 6. part. 2. n. 2110 Zambr. Sa. Laym. Avers. Rayn. Burgh. & alij communiter.

Partis 2. ratio desumitur ex allatis verbis Pastoralis Mechliniensis, ubi capax confessionis dicitur capax *Extremae Unctionis*. In dubio autem, an puer sit capax, absolvendus est;

er-

ergo etiam inungendus. Et ratio
ulterior est, quia Sacramentum hoc
non est tantum ad peccata & peccati
poenas tollendas, sed etiam ne æger teta-
tionibus succumbat, & ut, si ita ex-
pedit, sanitati restituatur; ergo est
inungendus puer conditionatè in du-
bio, an unquam sit usus ratione :
Zambr. Joan. Sanch. Dian. Avers.
Rayn. apud La Croix n. 2111.

Resolutio 5. *Conferenda est agrotis
Extrema Unctio, quando periculose
agrotare incipiunt.* Ita Sapientissi-
mus Robertus Bellarminus, Cardina-
lis, & Archi-Episcopus Capuanus, De
arte bene moriendi Lib. 2. cap. 8.
ubi sic loquitur :

Cur rarissimè nostro tempore con-
valescant ægroti, Extrema Unctio-
ne suscepta, causa est, quia nostro
tempore seriùs, quàm oporteret,
hoc Sacramentum exhibetur ægro-
tis: neque enim per hoc Sacramen-
tum miracula expectanda sunt, qua-
le miraculum esset, si is, qui agit ani-

mam, continuò convalesceret. Verùm si hoc Sacramentum conferretur ægrotis, quando *periculosè* ægrotare incipiunt; sæpè videremus effectum sanitatis, quæ non quidem in momento, sed tempore suo succederet. Quæ causa est, cur Extrema Unctio non conferatur ijs, qui propter commissa crimina à carnifice interficiuntur. Isti enim non nisi apertissimo miraculo à mortis periculo liberari possunt.

Appendix.

IMpressis quinque resolutionibûs, in manus meas venit laudatissimum *Directorium agendorum tempore Pestis, Auctoritate Reverendiss. ac Celsiss. Principis, D. D. JOSEPHI ex Comitibus de Rabatta, Episcopi Labacensis, editum Labaci typis Joann. Bapt. Mayr 1679. & ad sua Diaceseos Pastores submissum, in quo Tit. 1. de Sacram. admi-*
ni-

nistrat. §. 1. n. 6. & 7. in confirmationem Resolutionis 1. & 2. sequentia verbotenus habentur.

Si mater ita periculose decumbat, ut citius quam infans exteriùs Baptizari possit, moritura videatur, nec tamen dictus infans ulla sui parte emineat, nec ab obstetrice etiam intus digito, aut manu attingi possit, *potest tunc ac debet* ille etiam intra uterum adhuc totaliter existens sub conditione hac ratione baptizari: mittendo nimirum aquam tepidam (frigida enim esset mors tum matris, tum infantis) in Curingam, seu instrumentum illud, quo clisteria dari solent; eamque sive per obstetricem, (cui id magis, quam Sacerdoti ob honestatem convenit) sive per aliam honestam sceminam, tunc assistentem, in uterum transmittendo; simulque sub conditione, *Si valeat Baptismus*, pronunciando debitam formam: *Ego te baptizo in nomine & c.*

Sic enim etiam infanti succurritur eo modo meliori, *quo potest, ac etiam tali casu debet.*

Si aqua nimis frigida sit, ut infanti nocitura videatur, ea est calefacienda, immiscendo aliam, licet non benedictam: siquè benedicta haberi nequeat, quævis naturalis, modò elementaris sit, sufficit.

Regula Aurea typis edita est Mediolani jussu Caroli Borromæi 1575. Colonia Agrippinæ à Nicolao Gallerio S. Caroli Borromæi Vicario Generali 1588. Brixia jussu Marini Georgij Episcopi Brixienfis 1621. Parisijs jussu Conventûs Ecclesiæ Gallicanæ 1657. Lugduni simul cum actis Ecclesiæ Mediolanensis à S. Carolo Borromeo conditis, & jussu Federici Card. Borromæi collectis. 1683. Romæ jussu Innocennij XII. Papæ 1700. Colonia 1705. & alibi.

Er-

Errata Correcta.

In Præfatione.

- Fol. 5. lin. 7. *sepente*, lege *sedente*.
Fol. 8. lin. 21. post verba: *in hac occasio-
ne*, adde *authoritatem potestatisve
omnem*
Pag. 27. lin. 20. *detegant* lege *detegat*.
Pag. 31. lin. 17. *homines* intellige *viros*.
Pag. 35. lin. 14. *adstricti* lege *adstricti*.
Pag. 39. lin. 12. *hominibus* intellige *viris*.
Pag. 47. lin. 23. *duputantur*, lege *depu-
tantur*.
Pag. 57. lin. ult. *taciant* lege, *faciant*.
Pag. 61. lin. 16. *quod*, lege *quòd*.
Pag. 66. lin. 5. post *ly juratio*, adde *men-
dadium*.
Pag. 66. lin. 9. *diebus*, lege *diebus*.
Pag. 68. lin. 2. *dele nem*.
Pag. 82. lin. 2. *pleriqua*, lege, *plerique*.
Pag. 94. lin. 1. *debus*, lege, *diebus*.
Pag. 109. lin. 6. 31. lege, 18.

*Sit autem hic hujus opu-
sculi (sed oh ubi
Æternitatis!)*

F I N I S.

Regulæ vivendi &c.
Resolutiones quinque &c
imprimantur. Labaci
Ex officio Episcopali,
die 26. Junij 1721.

Joannes Jacobus
Schilling, SS. Theolo-
giæ Doctor, Cath. Eccles.
Canonicus, & Vicarius
Generalis Labacensis.

Der Leber, wie auch, da die
Kunde, welche das Leben
Sacrament Leben, in
als ewigheit unglück,
fertig sind, und Gott
wischuast auf dem we
dy. Will koständig,
und gottlosigste der
sofern Leben und gebeten,
Es ist ein ewigheit, und
eingezogen wohnt. Was
Es ist von gütig unweit
der Zeit sein. Der ist
stark zu werden, und
fordern zu Leben, da
man die Schwangeren von
den, was man Kraft
Leb, da sie Kraft
und Tod sind, da
Es ist, damit die Kind
Frau's geboren, und
geliebt wird, auf
die ewigheit der

Das nachfolgende Vor-
bringen, Augusten,
sich zu versehen, das Va-
ter = Goldt & d. d. d.
Lage Dinge nach d. d. d.
und nicht für d. d. d.
ist, und zu d. d. d.
sind die expenses,
wobei man d. d. d.
behalten, oder wir
galt solch, das d. d. d.
gott wir, wie für d.
in die d. d. d. d.
ist.
6. Wenn d. d. d. d. d.
von d. d. d. d. d.
übergeben, d. d. d.
solch, d. d. d. d. d.
d. d. d. d. d. d. d.
Vater, oder d. d. d. d.
d. d. d. d. d. d. d.
was, d. d. d. d. d.
d. d. d. d. d. d. d.

folgt demselben, was
so auf Ihre Seite
Lange folgt, einfügend,
damit selbige nicht,
da es von demselben
entlastet, und besetzt
ist. aber was besetzt
ist, ist was die reserwa
tion nicht mehr in Brief
Natura, sondern nur in
ein andern geistlich ge
stalt, damit gar kein
argwohn ist von dem
folgt Brief = Kind.

4 Es ist ganz gewiß,
da sie große Anzahl
auf Ihre Seiten = Holz,
welche Schwann Ihre Seite
Licht nicht begang folgt;
dieselbe ist was
horen, und hören an
Ihre Seite auf der
Hase nicht mehr Brief.

weil sie glaubt, dass es für
Aufsicht und für mich
Ich auch aufrecht werde.
Es ist sehr schön die
Gefahr zu sein, welche die
die Gefahr gegen die
Viel-jeil Gegen, was
nicht ist, oder zu sein,
und ich die Gefahr der
aufsteigenden Gefahr
dabei kommen.
Es geht in der Gefahr,
wird auf die Gefahr und
Viel-jeil was, mit der,
und dabei. Die sie
gibt die Gefahr.
Es ist die Gefahr
gibt, und glaubt,
Es ist sehr schön
nicht ist, als mich,
was sehr. Die
Jeune oder die Gefahr
Bater.

